

el Pou de la gallina

www.elpou.cat

Revista manresana
d'informació
i opinió

Desembre 2009 - Núm. 249 - 4 €

Un Nadal de crisi

L'entrevista a Joan Ramon Menac, fiscal

NOU PLA DE PENSIONS GARANTIT

QUÈ VOLS SER DE GRAN?

125%

**ACUMULAT
AL VENCIMENT***
3,75% TAE

**VINE I GARANTEIX-TE AVUI TOT EL QUE VOLDRÀS DEMÀ,
I EMPORTA'T UN BON REGAL.**

caixaManresa

* El Pla de Pensions Garantit Manresa Proteccem assegura, al venciment del període de garantia (20/04/2016), el 100% de l'aportació inicial més una revaloració del 25,91%. Entitat dipositària dels plans de pensions: Caixa Manresa. Entitat gestora: Caixa Manresa Vida, S. A. El regal constitueix una retribució en espècie, subjecta a la legislació fiscal vigent.

Més informació: 902 36 25 29
www.caixaManresa.com

Repunt incert

Redacció, administració, publicitat i subsrcipcions:
Associació cultural El Pou de la gallina
President: Jaume Puig
Vicepresident: Jordi Sardans
Secretària: Lourdes Muñoz
Tresorer: Francesc García
Vocals: Joan Badia, Joan Cals, Carles Claret, Ramon Fontdevila, Josep R. Mora, Joaquim Noguero, Joan Segon i Teresa Torra

Carrer Sobreiroca 26, 1r 1a
Apartat de Correus 1 - Manresa
Telèfon i fax: 93 872 50 18
www.elpou.cat – elpou@elpou.cat

Membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal Premi Tasis Torrent 1991

Coordinador
Jordi Sardans

Cap de redacció
Carles Claret

Redacció
Sílvia Berengueras, Meritxell Casas, Jordi Estrada, Laura Fíguls, Josep M. Oliva, Joan Orriols, Joan Piqué.

Disseny
Domènec Òrrit
Maquetació
Joan Piqué
Portada
Francesc Rubí (a la foto, un Pare Nadal fictici busca recursos al carrer del Born)

Fotografia
Jordi Alavedra, Francesc Rubí
Webmaster
Joan Orriols

Colaboradors: Jesús Alises, Jordi Badia, Isaac Bosch, Lluís Calderer, Maria Camp, Llorenç Capdevila, Anna Crespo, Laura Estrada, Manel Fontdevila, Xavier Giol, Dani Hernández, Daniel Martínez, Anna Navarro, Enric Oller, Conxita Parcerisas, Marcel Pérez, Maria Picassó, Maurici Ribera, Ignasi Torras, Joan Vilamala.

Administració:
Sílvia Berengueras
Expansió publicitària:
Publicitat Clarena
C/ Urgell, 38. Tel. 93 872 43 86
Impressió: INOM, SA. Era de l'Huguet, 7. Tel. 93 878 41 20
Distribució: Llibreria Sobreiroca, SA. Tel. 93 873 44 58
Dipòsit Legal: B-13.528-1987

Les col.laboracions que apareixen signades a la revista no representen, necessàriament, l'opinió d'**El Pou de la gallina**

Caldrà parar molta atenció al 2010. Especialment en clau econòmica. Sense voler ser malastrucs, s'intueix que la sortida del sotrac de la crisi no és precisament proper. I més, en el marc d'una estructura econòmica i financera (la de casa nostra) massa feble per encapçalar qualsevol ressorgiment a escala continental. Si bé l'obligació del governant és no abaixar els braços, generar expectatives favorables i continuar fent veure que hi ha llum al final del túnel, aquesta visió optimista s'acosta més a un miratge enmig de la travessia del desert que no pas un autèntic final de cicle. Mentrestant, l'actualitat econòmica no deixa de sorprendre'ns i els *morts* continuem sense explicar-nos algunes realitats.

Sense anar més lluny, Caixa Manresa, l'entitat de la imminent fusió, acaba de fer públics els seus importants beneficis anuals, tot i que, com la resta de bancs i caixes, no aflluix gens la mosca mentre bona part del teixit empresarial segueix en la corda fluixa i milers de famílies a tocar de l'escac i mat econòmic. Al capdavall, sembla que el 2010 que som a punt d'encetar també estarà caracteritzat per l'alentiment econòmic, combinat, cada cop més, amb la fi de molts cicles de subsidi d'atur i l'inici, en conseqüència, de l'autèntica precarietat en el si de moltes famílies que, probablement en temps no gaire pretèrits, van caure de quatre grapes en la fal.làcia capitalista. Un fervor centrat en el fàcil accés a uns habitatges que, amb la perspectiva del temps, han passat a estar en costos de manteniment hipotecari que estan molt per damunt de les seves possibilitats econòmiques. Uns costos que fa un parell o tres d'anys semblaven ben assumibles quan les entitats bancàries (excessivament receptives) van permetre vehicular a través del crèdit hipotecari minutes de notaria, vacances al Carib i cotxes de gamma alta.

Exemples i conductes concretes al marge, ja no és cap bestiesa diagnosticar que el sistema ha estat, en darrera instància, víctima d'ell mateix. Una redundància que, per contra, no està plantejant solucions fàcils. Així, ni els més experts ni els teòrics gurus són capaços de revelar o aventurar-se a determinar fins quan aquesta crisi deixarà d'assotar la ciutadania i es posarà el punt i final d'aquest cicle econòmic plegat de venedors de fum, impostors de les altes finances i comissionistes *trilers* que han abocat bona part del planeta a un pou que, amb el 2010 a les portes, cada cop té un repunt més incert. ■

el Sumari

De mes a mes	6
Cròniques de Lluny <i>Rosa Camps, Boston</i>	8
Biografies anònimes <i>Conxita Parcerisas</i>	10
Diàlegs terapèutics Lluís Sallés <i>Sílvia Berengueras</i>	11
Observatori de natura <i>Jordi Badia</i>	12
TEMA DEL MES: L'atur i la contínua recessió auguren un Nadal de crisi <i>Marc Vilanova Carles Claret</i>	14
A propòsit <i>Josep M. Oliva</i>	22
Pou Jove	
Masies del Terme Cal Tano Nou <i>Jaume Puig/Francesc Rubí</i>	23
Entrevista a Joan Ramon Menac Comas <i>Jordi Sardans</i>	24
Imatges de la dictadura <i>Ignasi Torras</i>	29
Tastets de motor Nissan Pixo: La clau de volta <i>Enric Oller i Carbó</i>	31
Fila Cultural La Primera Trobada de Poetes convenc <i>Sílvia Berengueras</i>	32
Propostes <i>Art, cinema, música i teatre a la ciutat</i>	34
Quadern obert <i>Antolina Vilaseca / Lluís Calderer</i>	35
Fanal de cua <i>Llorenç Capdevila Lluís Calderer</i>	36
el Cul del Pou	37

notícies del pou

D'esquerra a dreta, Joan Segon, Jaume Torras, David Griera i Pere Garcia, durant la taula rodona al Centre Cultural del Casino

Debat sobre Caixa Manresa, al Casino

Dins del cicle *Temes del Pou*, el dia 4 de novembre es va fer un debat a la Sala d'Actes del Centre Cultural del Casino, sobre el tema: *El final de Caixa Manresa*, amb la presència de Pere Garcia, excap de Márqueting de Caixa Manresa; David Griera, sotsdirector general de Caixa Manresa; Joan Segon, assessor d'empreses, i Jaume Torras, exdirector de l'Obra Social de Caixa Manresa. Durant el debat, molt participat pel públic que omplia la sala, van intervenir-hi també representants sindicals assistents i els antics caps de märqueting i de l'obra social van posar en dubte dels beneficis del projecte per al territori i van afirmar que era purament una absorció, davant la posició contrària de Griera, que va defensar la idoneïtat de l'operació.

Calendari del Pou 2010

Com ja és tradició, i fidel a la cita anual, amb la revista de desembre s'hi encarta el Calendari del Pou per a l'any vinent, que compta amb noves il·lustracions dels dibuixants Maria Picassó, Assumpció Piquer, Gabriel Villegas i Joan Vives, de Blau Estudi d'Art.

La morbositat mediàtica de les ONG 'corruptes'

Escrí en nom de l'entitat Setem per mostrar públicament el nostre contundent suport al Joan Casòliva i a l'organització a la qual pertany, l'ONG també manresana Inshuti, que aquests darrers dies s'ha vist sotmesa a un linxament mediàtic, acusada en diversos mitjans majoritaris de finançar grups armats a la república de Ruanda, tot fent part d'un suposat entramat d'ONG internacionals igualment involucrades en aquesta activitat.

En defensa del Joan i d'Inshuti, volem dir, per una banda, que sabem que les acusacions són falses, absurdes i inconsistentes, i que hi ha indicis que es tracta d'una perversa maniobra defensiva per part dels als càrrecs polítics ruandesos als quals l'Audiència Nacional espanyola imputa l'assassinat de diversos cooperants, entre ells la manresana Flors Sirera. Sabem també que el suposat informe de l'ONU, en el qual alguns diaris fonamenten la notícia, és en realitat una filtració d'un informe inacabat que l'ONU encara no ha fet públic. Per tant, dades de moment especulatives.

Per altra banda, també volem dir que amb Inshuti i el Joan hem compartit com a mínim deu anys al Consell Municipal de Solidaritat, que els coneixem i ens mereixen la confiança més absoluta, que coneixem els seus projectes de cooperació amb detall i que sabem quants diners han rebut de l'Ajuntament de Manresa i en què s'han emprat durant tot aquest temps.

Per últim, deplorem el sensacionisme dels esmentats mitjans, i molt en especial el diari *Público*, per explotar de forma poc professional la morbositat inherent als escàndols en les ONG, que resulten atractius per a les consciències cíniques que dubten de qualsevol activitat genuïnament altruista.

Sabem que el dany causat a la imatge del Joan Casòliva i d'Inshuti serà molt difícil de reparar, però confiem que la força de la raó s'imposarà de forma irrebatible.

Victor Maeso (Setem)

El Xesco, a la Biblioteca

Em sap molt de greu que després de reivindicar durant tant de temps el trasllat de l'escultura de Ramon Oms dedicada al Xesco Boix des del racó del parc de Puigterrà on ha estat aquests 25 anys fins al centre de la ciutat, l'Ajuntament hagi optat per instal·lar-la davant del Conservatori de Música.

No hi tindria res a dir si es tractés d'una iniciativa nova. La plaça de la Música és un lloc tan digne com un altre i és veritat que el Xesco era músic, però em sembla que els que reivindiquem el trasllat preteníem rescatar l'escultura de l'oblit i posarla en un lloc ben cèntric i significatiu com és la Biblioteca del Casino, concretament a l'entrada de la sala infantil, de manera que els nens i les nenes de la ciutat el tinguessin ben visible. Em dol, perquè no era això, company.

Imma Junyent

EL DIT A L'ULL

JORDI SARDANS

jsardans@elpou.cat

Caos i indiferència municipal

Des de fa mesos Manresa pateix tot un seguit d'obres que s'eternitzen d'una manera incomprendible. No parlem ja de l'escàndol de la plaça de la Reforma, que porta camí de ser un dels grans fracassos de l'actual legislatura i és un exemple ben evident de mala gestió municipal. Si Eyssa, l'empresa encarregada de l'obra i concessionària del parcíng fa el que li dóna la gana és senzillament perquè aquest ajuntament li ho ha permès i n'és el principal responsable. Però si encara no teniem prou obres a la ciutat inacabades i que van acumulant retards injustificats ara s'hi ha afegit la propera rotonda a l'entrada sud de Manresa, al final del carrer de Sant Marc. Potser és una obra necessària –alguns tècnics municipals fins i tot ho han posat privatament en dubte, ja que els semàfors funcionen perfectament en aquella cruïlla–, però el que és evident és que no s'ha triat el millor moment per tirar endavant l'esmentat projecte. I més quan encara queda pendent l'acabament de les obres de la Muralla.

En aquests moments, Manresa és una ciutat on el caos circulatori és més que evident a les hores punta i vies com la carretera de Vic o de Cardona, així com l'avinguda de les Bases de Manresa han de suportar gairebé el 75% del principal trànsit de la ciutat. I tot plegat perquè no hi ha hagut cap planificació a l'hora d'executar les obres i preveure vies alternatives perquè el trànsit no en patís les conseqüències d'una manera desmesurada. Algunes regidories municipals sembla que actuen al seu aire i per acabar-ho d'adobar la policia local brilla també per l'absència i es fa cada vegada més difícil veure com ajuda a flexibilitzar el trànsit en les cruïlles més conflictives, ja que deuen entendre que no és el seu problema. El més curiós del cas és que si que apareixen arbitràriament fent controls rutinars en llocs com davant de l'institut Lluís de Peguera, de manera que ajuden a entorpir encara més la circulació en una altra de les vies urbanes que més pateixen per l'excés de vehicles.

Feu-nos arribar les vostres cartes, d'una llargada màxima de 30 ratlles, amb el vostre nom, adreça i DNI, a l'apartat de correus 1 de Manresa o a l'adreça electrònica cartes@elpou.cat

Carles Santos inaugura la 12a Fira Mediterrània

5 de novembre. L'artista Carles Santos dóna el tret de sortida a la fira amb un concert inaugural que com era previsible té un toc transgressor, amb la col.laboració de la formació de prestigiosos tenoristes Jordi Molina Sextet. Les colles de bastoners i la música de Coetus protagonitzen l'espectacle de cloenda a la Plaça Major, en una edició que, tot i estar marcada per la crisi econòmica, aconsegueix aplegar 1.063 professionals –el doble de l'any passat– i vendre prop de 9.000 entrades. La dansa aèria del Circo Delicia, l'estrena de l'obra *Sopar de Nadal*, el projecte *Mar Mur*, la cantata *Els Monts*, de Carles Santos i Perejaume –amb l'Orfeó Manresà i la Polifònica de Puig-reig–, la maseclà al Passeig i el muntatge de Santi Arisa *Tot és en tot*, sobre textos de Miquel Martí i Pol, són alguns dels espectacles més destacats de la mostra.

El Casino exposa les veus de la Mediterrània

5 de novembre. La sala d'exposicions del Centre Cultural del Casino acull l'exposició *Veus de la Mediterrània*, que mostra, per primera vegada, un estudi de la veu, un dels patrimonis immaterials més importants de la humanitat. La mos-

tra es basa en una sèrie d'enregistraments audiovisuals fets en deu països de la Mediterrània occidental que han donat com a resultat un intercanvi de maneres de dir, de comunicar i de cantar.

Mor l'arquitecte Ribera Firmat

7 de novembre. Als 86 anys, mor l'arquitecte Manuel Ribera Firmat, autor del projecte de l'edifici de Caixa Manresa a la Bonavista –el més alt de la ciutat–, expresident de la Cambra de la Propietat i exvicepresident de Caixa Manresa.

Se senyalitza el recorregut de la riera de Rajadell

12 de novembre. L'Ajuntament de Manresa renova la senyalització del recorregut de la riera de Rajadell al seu pas pel terme municipal de la ciutat, amb 44 suports verticals amb indicadors que assenyalen les diferents direccions a seguir i les distàncies cap als diferents punts d'interès que es troben al llarg de l'itinerari, que té 18,6 quilòmetres.

Manresa Decideix comença a treballar

14 de novembre. Les aules del Conservatori Municipal de Música acullen la primera reunió plenària de la co-

missió manresana per a la consulta sobre la independència Manresa Decideix. Més d'un centenar d'assistents es distribueixen en les vuit comissions de treball que han de preparar el procés que ha de dur a la celebració de la consulta, en una data encara per determinar però que previsiblement coincidirà amb altres ciutats importants com Girona o Figueres.

La ciutat recorda Àngel Guimerà

15 de novembre. El teatre Conservatori acull l'acte central dedicat a recordar el centenari de l'homenatge que la ciutat i el Bages van retre a Àngel Guimerà. Una lectura dramatitzada a càrrec de membres dels Carlins, les glosses de Neus Oliveras, comissària de l'exposició *Centenari de l'homenatge a Àngel Guimerà*, i l'escriptor Lluís Calderer, que recorda la vinculació de Guimerà amb Manresa, i la interpretació de dues peces amb text de l'escriptor, a càrrec de l'Orfeó Manresà, donen pas a la inauguració de la reposició de la placa que es va retirar en època franquista, a inici del carrer que duu el nom de l'escriptor, acompanyada dels balls de Cintes i de Muntanya, a càrrec de l'Esbart Manresà.

S'inaugura l'exposició dedicada a Mestres Cabanes

19 de novembre. L'auditori i la sala d'exposicions de Caixa Manresa, a la

premi Òmnium Bages de Planificació Lingüística a Antoni Albareda Mussums i Albert Albareda Valls, el premi Regió7 de Comunicació al butlletí *Eco*, del taller de comunicació dels Lledoners, i al programa *Construint*

somnis impossibles, de Conca TV i Ràdio Igualada, el premi Sibelius a Maria Ribot i Farrés i els premis Treballs de Recerca per a Joves a Mercè Tachó i Piñot, Alba Carol i Xandri i Judit Barea i Illa. Foto: J. Alavedra

El Fecinema clou una edició amb poc pressupost però més públic

22 de novembre. *Un prophète*, dirigida per Jacques Audiard, és la pel·lícula guanyadora del Plàcido de Plata al millor llarg de gènere negre a l'onzena edició del Festival Internacional de Cinema Negre de Manresa. D'altra banda, el Plàcido al millor curtmetratge ha estat per a *Parking*, de Jorge Molina, en una onzena edició amb més de 7.000 assistents. El premi al millor cartell i imatge del Festival és per a Bernardo Jiménez, per *La màfia del Casino*, i els tres Plàcido d'Honor són per a l'actor Jordi Dauder, el periodista i escriptor Francisco González Ledesma i l'empresa DDT Efectes Especials. Foto: J. Alavedra

Plana de l'Om, acullen l'acte d'inauguració de l'exposició *Mestres Cabanes, escenògraf*, que repassa l'obra escenogràfica de l'artista i que forma part del projecte 'Tresors trobats', organitzat per Caixa Manresa, El Galliner i Manresana d'Equipaments Escènics (MEES), per posar en valor la figura de l'escenògraf i pintor manresà Josep Mestres Cabanes (1898-1990).

L'Esbart clou el seu centenari

21 de novembre. La sala Gran del teatre Kursaal acull el darrer acte del centenari de l'Esbart Manresà, amb coreografies ballades per dansaires de les diferents èpoques, entre les quals destaquen el *Ball dels Pioners*, amb balladors de més de 80 anys, la recuperació dels músics de la rondalla amb *Festa a ses Illes* o fragments del *Centendansa*.

Miquel Sesé repeteix victòria al Campionat de Scrabble

22 de novembre. El segon Campionat de Scrabble dels Països Catalans reuneix un total de 43 participants, amb la presència de Màrius Serra que s'enduu el premi a la millor jugada. L'autor dels mots

encreuats del diari *Avui*, Miquel Sesé, es torna a adjudicar la victòria en el torneig.

La Fundació Cots rep la medalla de la ciutat

25 de novembre. En el marc dels actes de commemoració del 150è aniversari de la Fundació Cots, en què molts dels antics infants residents i educadors del centre s'havien retrobat dies abans per recordar vivències i visitar les dues exposicions fotogràfiques retrospectives, la Fundació rep la medalla de la ciutat al mèrit de la solidaritat, per la seva trajectòria, en un acte al saló de sessions de l'Ajuntament de Manresa, en què Francesc Comas glossa la història de la residència assistencial.

Gossos tanca la gira dels 15 anys

28 de novembre. Amb un vibrant concert per a infants i amb la sala Gran del teatre Kursaal plena, Gossos tanca la seva gira per celebrar els quinze anys del grup, amb temes dels darrers discos i algunes de les peces ja clàssiques. El recital es repeteix més tard en una segona sessió per a adults a la mateixa sala.

Una de freda...

Tot és justificable en política, o almenys això sembla, però l'actuació de l'Ajuntament en el tema de la revisió dels valors cadastrals del 2007, que va quadruplicar el valor immobiliari de la ciutat, es mirí per on es vulgui va ser una greu errada estratègica, que a més a més es va tirar endavant en contra de l'opinió de la majoria dels agents econòmics i socials de la ciutat. Ara, a corre-cuita, des de la principal institució municipal s'ha intentat reduir aquests valors cadastrals que ja han entrat en vigor, però la resposta d'Hisenda ha estat contundent: com que el valor cadastral no ha superat el valor de mercat dels immobles segons l'Agència Tributària, l'actual cadastre és immodifiable, almenys fins a l'any 2013. Tant l'oposició política com alguns sectors econòmics van criticar al seu moment l'alcalde Camprubí per les seves vel·leitats, però aquest s'ha defensat argumentant que no es preveia una davallada tan brusca del mercat immobiliari. Sigui com sigui, però per una mala gestió, Manresa paga quatre vegades més que d'altres llocs pels seus valors cadastrals. Molt mala notícia en època de crisi.

...i una de calenta

Sembla que per fi el nostre Ajuntament s'ha posat les piles en una qüestió que fa anys que s'arrosegava sense resoldre per apatia d'alguns dels nostres polítics. Parlem del carril bici que està implantat en les principals ciutats catalanes, però no pas aquí. Entenem que val més tard que mai i ja seria hora que fos una realitat ben palpable a casa nostra. De moment se n'ha començat a instal·lar la senyalització vertical. És previst que el carril ocipi una superfície de 8,2 quilòmetres, que passi pel centre de Manresa per acabar enllaçant la zona esportiva del Congost amb el parc de l'Agulla. Si bé cal preveure que els seus principals beneficiaris siguin els estudiants, en el fons s'intenta que tots els públics puguin gaudir dels espais de lleure mitjançant l'ús de la bicicleta. Esperem que aquesta notícia sigui una realitat ben aviat, ja que la seva realització no és costosa sinó que tan sols requereix una ferma voluntat política de fer-la realitat.

ROSA CAMPS

Des de Boston

A l'esquerra, el riu Boston, que dóna nom a la ciutat. A la dreta, la imponent torre Hancock, un dels edificis més alts de la ciutat, just rere la Trinity church. Tradició i modernitat

Vinc a casa d'una família molt amable i estudio musical aquí des de fa quasi quatre mesos, però els últims tres anys els he passat a Londres, on vaig començar la carrera de flautista de bec. Boston és la ciutat americana amb més tradició de música antiga de tot Amèrica. Jo preferia la idea de viure a NY, perquè és una ciutat més gran i sempre tens coses a fer, però no veia per vacances sinó per estar en un dels millors conservatoris de música del món i pels professors de flauta dolç. I sembla que l'he encertat de ple! Estic aprenent moltíssim i aquesta ciutat és multicultural, està plena d'art, es respira a l'aire. El tracte amb la família és boníssim, són molt macos. Els americans son més oberts que els anglesos, però no tant com els catalans. Et fan bona cara, però costa de saber què és el que realment pensen, encara que els millors amics que he fet des que estic aquí són americans, Així que no em queixo! Al principi no et tracten tan bé, però després et donen l'oportunitat de ser tu mateix i t'acaben acceptant.

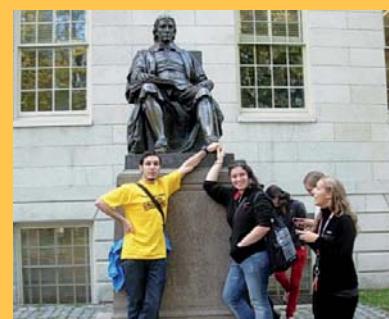
Boston té molta història, és molt tranquil i net. Dins dels Estats Units, Massachusetts és l'estat més ben cuidat, més còmode, més ric en cultura i en economia. És un molt bon lloc per viure-hi, a la ciutat hi ha ni més ni menys que 70 de les millors universitats del món... És tot ple de cervells i artistes. I aquest és el primer estat americà que compta amb assistència mèdica gratuïta per a qualsevol que ho necessiti, fins i tot gent il·legal, en pot gaudir. Jo tinc seguretat social gratuïta, vaig tardar dos mesos a aconseguir-la, però funciona!

Personalment, no m'hi quedaria a viure, perquè tinc alguns dilemes existencials contra la política dels Estats Units: no m'agrada el capitalisme, no m'agrada la pena de mort, no m'agrada aquesta llibertat que tan veneren on tothom pot tenir armes, no m'agrada que la gent es mori perquè no pot pagar-se el metge... De vegades fa la sensació que no ets en un país del primer món. A part, aquest país no té gaire història. En tots aquests sentits, Europa li passa la mà per la cara. Però això no vol dir que no sigui un bon lloc per viure-hi. Ho és per suposat, però és un país molt nou i jo tinc un xoc cultural fort, però estic disfrutant mol-

tissím d'haver fet el pas de venir aquí. Sobretot, la mà de coses que estic aprenent, el que m'ensenyen els professors i com estic millorant en aquest temps. També l'experiència que m'ha aportat personalment. Tot aquest enriquiment és molt valuós i no ho canviaria per res encara que hagi hagut de passar per moments durs.

Deixar la família, els amics, la parella, el bon menjar català, la teva cultura, la teva vida sincera i anar-te'n a viure a un altre sola, sense conèixer l'idioma és dur, i és el que em va passar quan vaig anar a viure a Londres. Però ha estat més fort fer-ho una altra vegada per venir a Boston. Cada vegada tinc més coses i gent que estimo, i per desgràcia no els puc tenir a prop meu, però sempre els porto amb mi. Si m'hagués quedat a Catalunya estudiant m'heria limitat molt. Era fàcil que això passés tocant la flauta dolça; aquest instrument s'ha desprestigiat molt per culpa que les escoles ho van voler imposar als alumnes. És un instrument seriós que s'ha malversat. Una classe amb vint nens tocant alhora flautes de plàstic sempre sonarà fatal. I a fora està més ben valorada. Hi ha moltes més escoles, donen moltes més beques, paguen molt més per les classes particulars. A Espanya no em donaven ni plaça i en canvi a Anglaterra em donaven beques per mèrits, tot tipus de facilitats. A Boston m'han donat una beca de 35.000 dòlars, a part de deixar-me viure fora del Campus, que val 16.000. És caríssim, però t'ajuden! ■

«A la ciutat de Boston hi ha ni més ni menys que 70 de les millors universitats del món. És tot ple de cervells i artistes»

Rosa Camps i Claveria (al mig, en una foto a Harvard) fa un programa d'intercanvi internacional al New England Conservatory of Music, a Boston (EUA)

Pla Doble Opció

**"Jo m'estimo
més una
rendibilitat alta"**

Ara tries tu. Amb el Pla Doble Opció obtindràs tranquil·litat per al futur i, alhora, et beneficiaràs dels estalvis en el present.

Perquè, per contractar el pla de pensions PlanCaixa Doble Opció, pots accedir a un **dipòsit a 1 any i cobrar-ne els interessos en el moment de la contractació** o, si

t'ho estimes més, **endur-te un televí-sor o una càmera de vídeo, en funció de l'aportació que facis al pla de pensions i a partir d'un import mínim de 3.000 euros.¹**

Parlem?

DIPÒSIT A 1 ANY

**%
TAE***

**INTERESSOS PER
ENDAVANT**

**per contractar el
pla de pensions
PlanCaixa Doble Opció**

*Interès nominal anual: 4,76%; liquidació d'interessos per endavant. Oferta vàlida per a les aportacions noves i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció des d'altres entitats gestores, del 2 de novembre al 31 de desembre de 2009. A les quantitats que s'abonin se'ls aplicarà la normativa fiscal vigent. Promoció no acumulable a altres ofertes. **Import màxim del dipòsit: el doble de les aportacions i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció. Import màxim de l'emissió del PlanCaixa Doble Opció: 20 milions d'euros (conjuntament amb el pla de previsió individual GeroCaixa Doble Opció).** Consulta la resta de condicions de la promoció.

1. Promoció vàlida per a les aportacions noves i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció, des d'altres entitats gestores, del 2 de novembre al 31 de desembre de 2009 o fins que se'nexhaureixin les existències (2.000 televisors de 32", 2.000 televisors de 19" i 2.000 càmeres de vídeo) i limitada a un regal per client. El regal és un obsequi que ofereix VidaCaixa. Consulta les característiques tècniques dels articles a l'oficina. La promoció està subjecta a l'IRPF i no és acumulable a altres ofertes.

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, entitat dipositoria del pla de pensions PlanCaixa Doble Opció. Inscrita en el RM de Barcelona, tom 20397, foli 1, full B-5614, amb el número 3003. NIF G-58899998. VidaCaixa, SA d'Assegurances i Reassegurances, entitat gestora i promotora del pla de pensions PlanCaixa Doble Opció. Inscrita en el RM de Barcelona, tom 8402, llibre 7653, secció 2a, foli 128, full 97107. NIF A-58333261. RBE núm.: 4027/09.

Patrocinador de l'Equip
Olímpic Espanyol

www.laCaixa.es

Aura Tatar: «Veig molta intolerància a la frustració»

Una foto actual meva. A la dreta, amb la meva família, per les festes de Nadal del 2007

Sóc romanesa, d'Alba-Iulia, la capital històrica del país, situada al centre de Transilvània. Vaig arribar la primavera del 2002. Estic estudiant 4t de Psicologia a l'Autònoma i a les tardes treballo en el despatx d'una advocada. Vaig triar aquesta carrera, entre totes les que m'agradaven, perquè penso que a la vida t'has d'arriscar, donar-ho tot per la cosa que t'apassiona i si pot ser buscant solucions per als altres, millor. Faig psicologia clínica. M'agrada dedicar-me als joves. En el meu país la psicologia no ha avançat tant, un possible projecte de futur seria tornar-hi algun dia i dedicar-m'hi allà, però ara mateix a Manresa és on em sento a casa i on veig el meu futur.

Els joves d'aquí els veig molt diferents, alguns sembla que no tinguin cap preocupació, costa que es sacrificuin a llarg termini per aconseguir un objectiu. Són molt intolerants a la frustració, a vegades si fracassen, ja no ho tornen a intentar. Busquen el plaer i satisfacció a curt termini, renunciant a l'esforç físic o emocional que ens fa créixer com a persones. Potser és que jo vaig arribar en ple esclat de l'adolescència amb molta responsabilitat al damunt: aprendre noves llengües, corresponder al sacrifici que feien els meus pares deixant la seva terra... Quan veig problemes d'embarassos no desitjats o de drogues amb gent molt jove, no estic d'acord que sigui degut a la manca d'informació. A l'institut vaig poder assistir a moltes xerrades i he tingut professors i tutors molt bons. Vaig fer 3r i 4t d'ESO a Navàs, que és on el meu pare va trobar la seva primera feina i el batxillerat al Guillem Catà, perquè ja ens havíem traslladat a Manresa.

El pare és forner i la mare, a Romania, treballava d'infermera en un orfenat. Tinc 3 germans, el Robert de 25 anys, el Marius de 23 i l'Endora de 19. A casa cantem molt i toquem instruments. És un talent innat. Per a nosaltres la música és una teràpia, que la mare sovint diu que l'ajuda a curar-se de les malalties. Penso que ens han educat molt bé,

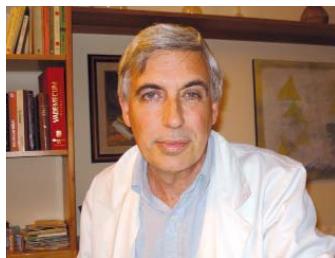
més que imposar-nos el que hem de fer, hem observat el que ells feien. I com que ens han donat molta llibertat, jo comparteixo il·lusionada les meves decisions amb ells. Som evangelistes practicants, cada diumenge anem a Barcelona a una església evangèlica integrada sobretot per romanesos. Els joves també tenim la nostra església els dissabtes, un espai per cantar i compartir experiències, i en acabar sortim a sopar i al cinema.

Hem tingut la benedicció de trobar-nos amb gent molt acollidora, la gent del Forn Jorba que és on treballa el meu pare, professors que hem tingut, companys de classe... El treball m'ajuda a relacionar-me amb gent adulta i m'ofereix una perspectiva de la vida diferent a la que tenia fins ara. Adaptar-se crec que és qüestió d'intel·ligència. N'hi ha que vénen i sempre pensen que al seu país hi ha coses millors. Jo penso que aquí viuré moments molt importants de la meva vida i si no m'hi integro, si no visc al màxim deixant de banda la malenconia, no té cap sentit.

A la Facultat de Psicologia hi ha molts *hippies*. Fan vagues i protesten contra les autoritats i la societat. Jo també sóc crítica, però penso que hi ha altres maneres d'expressar-ho: a través de l'art, o escrivint i sobretot crec en la transcendència de les petites coses: és millor intervenir a nivell d'amistats, de persones que tens a prop, que no pas manifestar-te contra gent que ni coneixes, ni mostren interès perquè la teva qualitat de vida sigui millor. He vist que aquí hi ha dones que no volen aprendre a cuinar per combatre el masclisme i també que a vegades la igualtat home-dona es converteix en poca dedicació als fills. Quan vam arribar no sabíem que l'idioma de Catalunya era el català. Al cap de dos anys ja no em notaven que era estrangera. El que és curiós és que, a vegades, gent amb qui porto una estona parlant en català, quan saben que sóc romanesa em comencen a parlar en castellà, utilitzant infinitius i elevant la veu. Els he d'avivar per recuperar el català. ■

LLUÍS SALLÉS, METGE HOMEÒPATA

«Donem un remei per a cada persona, no per a cada malaltia»

—Amb 25 anys de fer homeopatia deu recordar casos insolits.

—Doncs és difícil triar-ne un, perquè actualment ja he tractat prop de 15.000 persones. Potser he vist resultats espectaculars en casos d'hipotiroïdisme. També els nens evolucionen de manera molt ràpida, però és el que solen fer, perquè fan processos aguts, mentre que els grans fan processos més crònics: dolors, depressions, ansietat.

—Sol visitar molts nens, oi?

—Són la meitat dels meus pacients i vénen per problemes de bronquitis o asma. Se'ls provoca una hiperreactivitat dels bronquis pel tipus de vida, molt química i molt apartada de l'entorn natural. Ara també els nens són més inquietos que abans. Crec que els pares no estan prou per ells.

—I ara tenim la grip A. Què me'n pot dir?

—Fins l'any 1958 era bastant freqüent, però va desaparèixer, i ara torna no se sap per què i afecta gent jove, perquè la gent gran té anticossos per aquesta grip. El fet curiós és que va venir a l'estiu i d'oest a est, a l'inrevés de les grips comunes. Malgrat tot, té un efecte molt fluix, i les grips normals maten més gent que aquesta.

—N'ha tractat algun cas?

—Sí, el d'un nen que no presentava complicacions, amb medicaments homeòptics que actuen sobre els símptomes de la grip normal.

—En general, la primera visita és sagrada, oi?

—S'hi fa la història homeòpatica, i la faig encara que vingui per una cosa concreta. És bastant completa, normalment trigo hora i mitja a elaborar-la. Però propicia una relació molt intensa i et trobes més a prop del pacient que amb la medicina normal, en què si tenia una altra cosa l'havies d'enviar a l'especialista.

—Com es fa?

—S'hi fa un repàs general de les parts del cos i de la part mental, generalitats, alimentació, o com sua, molt important en homeopatia. Amb això tenim una imatge de la persona, que entenem com un tot. Donem un remei per a cada persona, no per a cada malaltia.

—Així quants remeis hi ha?

—Uns tres mil i tots s'experimenten abans en persones sanes i s'anoten els símptomes que totes elles experimenten. L'homeopatia és una medicina d'informació sobre l'organisme. Una descripció dels símptomes que tracta un medicament homeòptic pot ocupar unes quantes pàgines del que anomenem la matèria medica pura, amb descripcions de símptomes tan precisos com si el pacient s'enfada molt al matí, després de dinar o cap al vespre.

—En poden sortir de nous?

—Sí, però encara fem servir medicaments experimentats en època de Hanemann, fa 200 anys. Canviem, però no tant. La nostra manera de reaccionar és la mateixa que llavors.

—D'on s'extreuen els medicaments?

—D'elements molt senzills de la terra, minerals, animals i vegetals, per això és una medicina tan agraïda. Per exemple, el clorur sòdic, la sal de cuina, es pot prendre per la depressió. A més, amb una part molt petita de la substància pots fer molts medicaments.

—Perquè es dilueix molt en aigua, no? Com actua?

—Encara s'ha de demostrar, però se sap que canvia l'estructura de l'aigua, la seva informació. En l'aigua es produeix una activitat fisicoquímica complicada, pot adoptar moltes formes i cada una porta una informació diferent. La capta l'organisme, gran part del qual és aigua, per això el remei s'absorbeix tan de pressa, la capacitat de reaccionar de l'organisme canvia i no té tanta tendència a emmalaltir com abans.

—I com més diluit més actua?

—No ben bé, té un efecte més profund. Les potències de dilució més elevades s'utilitzen en els símptomes mentals. En canvi, per coses que no són de fons, com el dolor, donem potències baixes.

—Per acabar, l'homeopatia i els seus remeis haurien d'entrar a la Seguretat Social?

—Des de l'Acadèmia Mèdico-Homeòpatica fa temps que lluitem per això. A Catalunya encara falta perquè hi hagi homeopatia a la sanitat pública, al contrari de comunitats com Extremadura i Andalusia. I pel que fa als medicaments, aquí són el doble de cars que a França, perquè se'n demanen molts menys. El més car és la distribució, no pas el medicament. ■

A Cal Metge

Hi ha persones que fa deu anys que van a la consulta que té a casa seva mateix. Ara té 52 anys i treballa nou hores diàries, però temps enrere n'havia treballat fins a deu o dotze. Sobretot n'està satisfet «perquè els pacients estaven contents i tornaven». Tot plegat indica una manera de treballar molt semblant a la del metge de capçalera d'abans i quan li ho dic ell recorda que tornar als orígens de la medicina era l'objectiu de Hanemann, el pare de l'homeopatia. Per això s'hi va interessar i per la seva complexitat, amb què podia tractar-ho tot, al contrari del que li passava quan era metge dels ambulatoris de Sant Vicenç de Castellet i Manresa, el 1984. Però amb el canvi cap a l'homeopatia afirma que ara fa una medicina difícil d'aplicar: «Si volgués fer la fàcil hauria continuat amb la normal».

Text i fotos: JORDI BADIA

jordibadia@infonegocio.com

Manresa skyline

Manresa és ciutat d'història i, més encara, de geografia. Els seus primers pobladors van escollir els puigs propers al riu Cardener per establir-se, perquè des d'ells s'observa bé l'entorn i feien llavors de bon defensar. Sota aquest criteri pràctic, la ciutat va néixer en un indret de vistes excel·lents.

Situada al vèrtex sud del pla de Bages, allà on el pla deixa de ser-ho per transformar-se en un relleu més esquerç llaurat pel Cardener i els seus torrents tributaris i mantingut per la roca més dura, en posició dominant sobre la vall del Llobregat que s'obre vers el sud i equidistant de les serres que a est i oest delimiten la comarca, Manresa queda encerclada per una escenografia d'horitzons amb molt perfil propi. Des de les finestres al paisatge que la trama urbana deixa obertes, la mirada s'allunya cap a un o altre costat i esmorteeix l'ofec de la ciutat. Però lògicament és des dels puigs –Puigcardener, Puigterrà, Puigerenguer– i dels barris enllaçats de la Balconada, Bufalvent i de l'Agulla on la visió és

Més al sud segueixen els plans de Cirera i cal Massana, les serres de Rajadell i de Palomes culminades pel cogulló de can Torre, l'altiplà de Castellfollit i, més enllà, la serra de Rubió on s'instal·len els molins. Al nord de Collbaix, en canvi, la serra de Castelltallat és un relleu plegat, no pas tabular.

Al nord es superposen dos horitzons; un primer dels relleus que tanquen el pla de Bages i un segon on s'alinen les muntanyes del Pirineu. A l'horitzó nord més llunyà, que necessita dies clars, s'estenen majestuoses les grans muntanyes: el Port del Comte, la serra del Verd, el Cadí allargassat, el Pedraforca que mostra la cara sud no pas l'enforcadura, l'Ensija i els Rasos, el Moixeró, la Tosa d'Alp, el Puigllançada i, enllà cap a l'est, el Puigmal i les muntanyes de Núria. Des de Bufalvent s'observa perfectament si ha nevat al Pirineu. Al primer rengle, molt més modestos, d'oest a est apareixen els relleus de Viladelleva, el serrat de Castellnou, el Cogulló de Sallent i, un cop creuada la vall del Llobregat, el serrat de Montcogul on hi ha Fucimanya.

Però per la vall del Cardener despunta ja, amenaçador, el

més completa. Donem-hi la volta, començant per llevant com el dia, i en el sentit de les agulles del rellotge.

A l'est s'estén la serra de l'Obac, intricada i feréstega, entre el Montcau de formes arrodonides a l'extrem nord i el Castellsapera, angulós, a la punta sud. Des de la serra de l'Obac, en ple parc natural, fins a la vall del Llobregat estreta en aquest tram del Pont de Vilomara i Manresa, l'àrea és majoritàriament boscosa i gairebé lliure d'artificialitat. Que continuï així per molts anys!

Al sud apareix retallada la silueta de Montserrat, incomparablement bella, indefugible pol d'atracció de totes les mirades. Montserrat és una grandiosa escultura natural de mil metres de desnivell en roca conglomerada, un relleu de parets solcades per canals, agulles i crestes serrades que mostra al Bages la seva cara més espectacular. Pocs paisatges a la Terra s'acosten a tal singularitat. La visió de Montserrat des de qualsevol punt del sud del Bages fins a Manresa és, indiscutiblement, magnifica. Els dies nítids s'agracen aquí més perquè es veu millor Montserrat.

El sud-oest és un horitzó de graons tabulars que s'endinsa a la comarca veïna d'Anoia. Aquest és un tipus característic de relleu de cims plans o lleugerament inclinats, originats per la presència d'un estrat de roca resistent –conglomerat en aquests casos– que forma planes extenses vorejades per costers constituits per roca tova i fàcilment erosionable. Blocs de roca caiguts de l'estrat culminant soLEN trobar-se disseminats a mig vessant. En destaca Collbaix, més proper i cas exemplar de relleu tabular, limitat per les valls de Fonollosa al nord i de Rajadell al sud.

runam salí de Súria i, a l'oest de la vall del Llobregat, per davant de tot i tothom, amb poderosíssima estridència destaca el runam salí del Cogulló de Sallent, la cagada més gran de Catalunya. El runam salí del Cogulló supera i tapa ja la muntanya de la qual va prendre el nom. Des de casa, els manresans l'hem vist créixer a còpia de milions de tones de residus de sal abocats per la mineria, amb una certa indiferència perquè, afortunadament, la Sèquia pren l'aigua riu amunt, a Balsareny. La presència al bell mig de Catalunya d'aquest colossal abocador que embruta el paisatge i salinitza les aigües és testimoni dels 30 anys de desgovern de la Generalitat.

En definitiva, els horitzons manresans són d'allò més lluit, en especial el de Montserrat, sempre que no es vulgui veure la gran taca del runam del Cogulló. Hi ha el millor i el pitjor, l'excellència i l'aberració. ■

Fotos pàgina esquerra:

De dalt a baix, els 4 punts de l'horitzó vistos des de Manresa: a l'est, la serra de l'Obac, el parc natural; al sud, Montserrat, la muntanya sagrada i meravella natural; a l'oest, les serres tabulars perfilades per la posta de sol i, al nord, entre el pla de Bages i el Pirineu, la muntanya de residus salins del Cogulló, la vergonya nacional.

Fotos pàgina dreta (d'esquerra a dreta):

D'esquerra a dreta, les tres muntanyes més destacades del skyline de Manresa: Montserrat, Collbaix i el runam del Cogulló de Sallent.

L'atur i la contínua recessió auguren un Nadal de crisi

A Manresa, com arreu, el 2009 s'acaba amb perspectives poc favorables per a la sortida de l'actual cicle de depressió econòmica. La manca de feina i les reestructuracions laborals per garantir la viabilitat de moltes empreses se sumen a la delicada situació de moltes economies familiars. Aquest fet provoca la caiguda del consum i repercuteix negativament en el teixit comercial, i el descens meteòric de les vendes en el camp immobiliari.

MARC VILANOVA
CARLES CLARET

El sector del totxo que, fins fa un parell d'anys era l'autèntic abandonerat de la nostra economia passa per hores molt baixes. Manca liquiditat per comprar pisos, per finalitzar promocions en curs però, sobretot, per arribar a final de mes. La majoria de persones consultades apunten amb bala a la política de caixes i bancs i els fan culpables de la manca de finançament i recursos de les famílies en no concedir-los, com en altres temps no gaire pretèrits, ni línies de crèdits ni hipoteques que els permetin tirar endavant. Un argument idèntic al que exposen moltes empreses que són a punt de tancar portes per manca de viabilitat. I la destrucció empresarial, obviament, porta implícita la detonació de part de la xarxa industrial i l'increment del nombre d'aturats.

El panorama no és gens encoratjador i sembla que l'arribada del nou any no portarà canvis radicals de l'actual dinàmica. No obstant això, tant Manresa com el seu entorn més immediat ofereixen petites escletxes on poder respirar malgrat l'actual context economicofinancer. Sectors innovadors en el camp empresarial i la formació i el reciclatge dels treballadors en atur són, d'entrada, algunes solucions mentre no es reactiva l'economia. Mentrestant, però, l'endeutament d'individus i nuclis familiars augmenta. Les causes són, essencialment, l'atur o la reducció d'ingressos de petits

empresaris, assalariats i treballadors autònoms. I menys ingressos acaben implicant menys consum i, per tant, el manteniment de l'actual episodi de crisi.

Atur

En el darrer Baròmetre d'Opinió Pública realitzat pel Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya, l'atur i la precariedad laboral encapçalen la llista de problemes que més preocullen la població per darrere del funcionament de l'economia i les problemàtiques derivades de la immigració. La situació

La majoria dels consultats apunten amb bala bancs i caixes i els fan culpables de la manca de finançament i recursos de les famílies, en no concedir-los crèdits ni hipoteques com en temps no gaire pretèrits

del mercat laboral i les dificultats per trobar feina van ser citades per més de la meitat dels enquestats en la mostra coprada entre els mesos de juny i juliol d'aquest any. La percepció general de la ciutadania té clars reflexos en les dades registrades per l'administració. I és que després d'un cert parèntesi en l'etapa estiuena a Catalunya, en ciutats com Manresa la taxa d'aturats continua crei-

xent, encara que mes a mes aquests increments van disminuint.

Prenent les dades de la taxa d'atur interanual, Manresa ha passat de tenir 4.204 aturats l'octubre del 2008 a 6.080 d'aturats el mateix mes d'aquest any. La comarca del Bages ha seguit una evolució molt similar passant dels 9.825 als 14.491 aturats. Aquestes dades ens porten a uns augmentos de la taxa d'atur del 44,62% a Manresa, i del 47,49% a la comarca.

En aquest sentit, Lluís Vidal Sixto, secretari general de CCOO Bages-Berguedà, destaca que «*l'any 2009 ha estat un any molt negatiu quant a la destrucció d'ocupació i la desaparició d'empreses i autònoms. El procés de fusió de les caixes d'estalvi, els expedients de regulació de la indústria mineral o el tancament de la planta de Pneumàtics Pirelli impactaran molt negativament en la situació*». Sixto s'aventura a afirmar que «*malauradament, podem igualar o superar la comarca amb el major percentatge d'aturats de Catalunya, que és l'Anoia, ja que alguns expedients de suspensió es convertiran en tancaments*».

Tot i així, no tot són notícies que condueixen al pessimisme. Segons Sixto, «*aquest any s'han produït canvis que han palliat la mala conjuntura i han millorat la protecció social i altres instruments: comptador a zero per als primers 120 dies d'expedients, una nova prestació extraordinària per als aturats, millors en el tractament fiscal de les indemnitzacions per ERO d'extinció, els*

Fons Estatals d'Inversió Local (FEIL), etc». De cara a l'any que ve «en general, no preveiem una millora significativa de la situació fins al darrer trimestre de 2010 o el primer trimestre del 2011. És difícil saber com evolucionaran els diferents temes clau que poden accelerar la sortida de la crisi o ajornar-la». Com a temes claus a solucionar, Sixto subratlla «el desbloqueig dels convenis col·lectius per abordar reformes estructurals en el marc del diàleg social, si els nous FEIL impulsaran l'economia i per a què servirà l'anunciada Llei d'Economia Sostenible». També destaca trobar noves fòrmules d'ERO semblants a les que està aplicant el govern alemany. A nivell de la comarca i la ciutat de Manresa, «tenim possibilitats i necessitats d'accords i concertació social que impulsin la realització d'infraestructures i serveis socials. Durant el 2009 no ha estat possible aquest tipus de concertació, i l'any que ve, es podria veure algun resultat al respecte».

Formació de les persones aturades

El 2010 també portarà implícit la fi de molts cicles de pagament del subsidi d'atur que, en conseqüència, maltracta-

ran encara més l'economia personal i familiar. La manca de llocs de treball afecta tots els sectors, estrats socials i franges d'edat. Malgrat que el panorama és complicat l'administració ha engegat durant aquest any diverses campanyes per incentivar la formació i el reciclatge dels treballadors en atur. Altres mesures iniciades des d'estaments com la Generalitat són les de posar en contacte treballadors i empreses a partir de portals interactius que en faciliten la relació, com ara *feinaactiva.gencat.cat*, promogut pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

El Centre d'Iniciatives per l'Ocupació (CIO) és l'òrgan responsable d'implementar les polítiques d'ocupació i de formació ocupacional a Manresa. Aquest organisme municipal coneix de primera mà l'evolució de l'atur i el perfil específic del demandant de feina. Segons Esperança Hernández, tècnica responsable d'Orientació, i Glòria Domènech, tècnica responsable d'Inserció, «el gran augment de demandes al CIO el vam començar a tenir a partir de l'estiu del 2008 i ha continuat durant tot el 2009». El perfil més habitual del demandant de feina és el de «treballa-

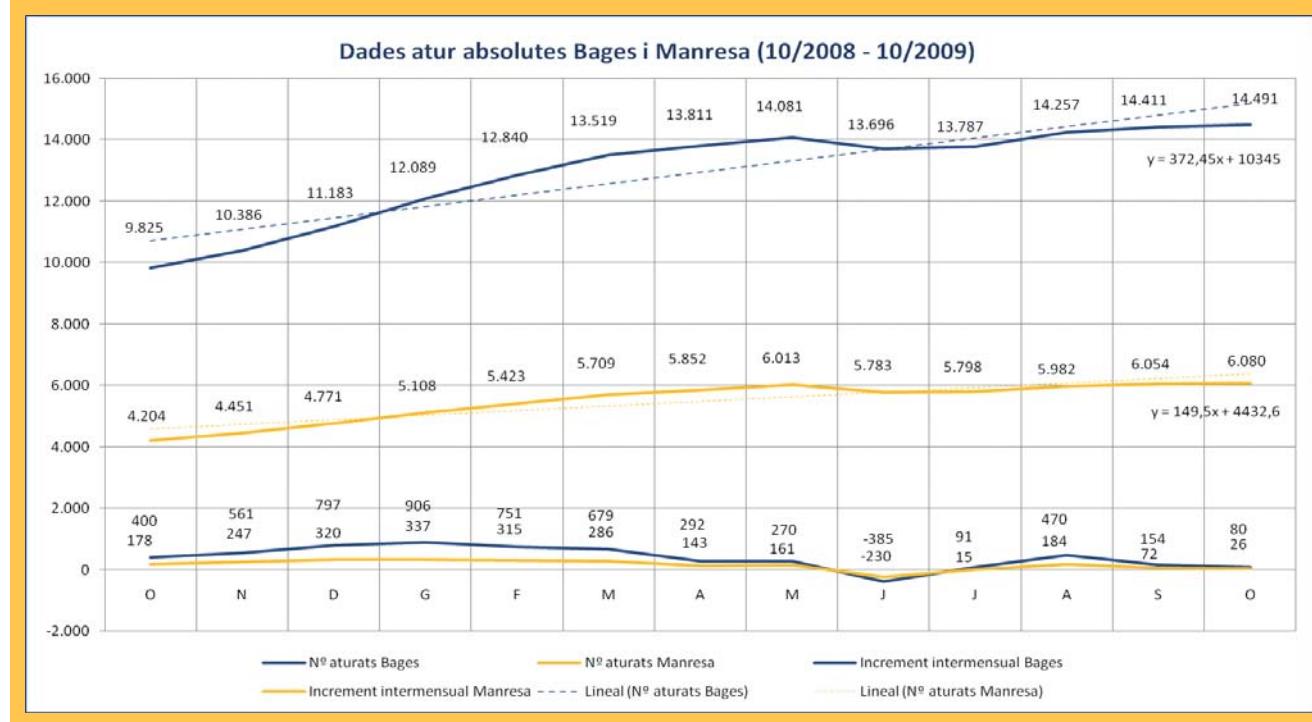
dors de peonatge en els sectors de la construcció, el metall i l'automoció, a part d'altres usuaris que ja ens coneixien i que tornen a causa de la contractació temporal. També ens vénen molts usuaris procedents de les empreses afectades per ERO i tancaments».

Tot i així, l'augment generalitzat de l'atur, que afecta tots els sectors, ha provocat una nova demanda de serveis al CIO de perfils molt més qualificats. Segons les tècniques responsables «ara tenim persones amb un perfil professional més elevat que històricament no eren usuàries del CIO, i desenvolupem programes específics per aquests perfils», i ho exemplifiquen en el fet que «abans no teníem gairebé enginyers i ara sí; i ens comenten que no pensaven que el CIO fos un lloc per ells».

En el capítol de la formació, l'augment de la demanda ha estat molt important. Estructuralment, el CIO «ha augmentat la plantilla, el nombre de programes i la seva dotació de recursos procedents de la Generalitat a través del Servei d'Ocupació de Catalunya, la Diputació, els fons FEDER, etc». Deixant de banda l'augment de l'oferta i focalitzant-se en la demanda de les empreses, destaquen que «la prospecció d'empreses és molt dificultosa, ja que ara no volen ni treballadors en pràctiques. Algun empresari, detallant-nos la situació per la qual passava, ha arribat a posar-se a plorar». Un altre col·lectiu que pateix en gran mesura els efectes de la crisi són els autònoms, «que abans venien a demanar-nos treballadors i ara són ells mateixos qui vénen a buscar feina». Tot i el drama, i en relació a les dates que

el tema del mes

s'acosten, confirmen que «sembla que tot es pari quan s'encenen els llums de Nadal». Però després de festes caldrà tornar a la crua realitat. «Durant l'any vinent tocarem fons en el nombre d'aturats. A més hem identificat una baixada general en els sous dels lloc de treball que ofereixen les empreses, una circumstància que ve donada en primer lloc per la situació financer de moltes d'elles, i en segon, per la gran demanda de treball que hi ha».

Empresa

A cavall entre l'atur i la precarietat laboral hi ha les dificultats de moltes empreses per subsistir en l'actual conjuntura econòmica. El cas paradigmàtic al nostre país són les petites i mitjanes empreses que disposen de provisións en líquid molt més baixes i de marges de maniobra més curts que les grans multinacionals. Per tant la seva viabilitat està estretament lligada a la fi de la crisi del finançament. Segons Vicenç Mauri, president de la Catalunya Central de la patronal PIMEC, la major dificultat que afronta el teixit empresarial és la crisi de la banca que ha repercutit directament a les empreses tancant l'aixeta del finançament. Aquest fet ha provocat la caiguda del producte industrial (un 19% de setembre del 2008 al setembre del 2009, segons l'INE) i el tancament de moltes empreses, circumstància que porta a la incorporació d'encara més persones a les llistes de l'atur. Mauri ho expressa sense pal·liatius: «La banca ha adoptat una política de salvar-se ella mateixa i en els tipus d'interès ha entrat en el joc una prima de risc de 5 a 7 punts... Potser caldria nacionalitzar algun banc».

Tot i la crisi de la banca i la repercussió

Esperança Hernández i Glòria Domènech, del Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO)

en el finançament empresarial, Mauri analitza una de les causes de la situació que vivim en l'actualitat i la relaciona directament amb la caiguda del sector de la construcció. En aquest sentit apunta que «alguns industrials ja avisavem que s'havia d'anar amb compte amb el tema del totxo i el sòl. Els bancs donaven més prioritat a finançar projectes immobiliaris que a facilitar l'accés al crèdit per instal.lacions productives. L'argument era un major i més ràpid retorn de la inversió. Les plusvalües d'operacions immobiliàries han permès la supervivència d'algunes empreses, malgrat l'escassetat dels marges en alguns sectors productius, però en d'altres casos, això ha estat negatiu».

La creació de societats mercantils, un indicador que dóna fe de la salut de

l'economia domèstica, ha caigut un 31% a Catalunya en el període d'octubre del 2008 a octubre del 2009, en contraposició a les dades de destrucció d'empreses que registra una lleugera disminució de l'1,6%. Això s'explica pel fet que el procés de creació d'una empresa és molt més immediat que el procés de dissolució, per tant l'índex de destrucció pot augmentar en els propers mesos. Sense abandonar les dades objectives, Pere Casals, president de la Cambra de Comerç i Indústria de Manresa, expressa que «tots els indicadors del 2009 són negatius, encara que darrerament es fren la caiguda del PIB». En les previsions, destaca que «el 2010 es presenta molt incert, en primer lloc perquè els que han de prendre decisions estratègiques es limiten a llançar cortines de fum,

■ **Pere Casals (Cambre Comerç): «El 2010 serà molt dur per a les empreses i no es recuperarà l'ocupació. Amb un govern que governés podríem ser més optimistes»**

■ **Vicenç Mauri (PIMEC): «Ja avisàvem que calia anar alerta amb el totxo. Els bancs donaven més prioritat a finançar projectes immobiliaris que instal.lacions productives»**

■ **Josep Ll. Pardo (Caixa Penedès): «En la conjuntura actual som més rigorosos en la concessió, però les entitats solvents mai no han tingut dificultats d'accés al crèdit»**

■ **Albert Esplugas (Centre Microsoft): «La tecnologia pot aportar molt valor a les empreses i els permet innovar en els seus processos de negoci»**

i per altra banda perquè la recuperació previsible d'altres països i el repunt dels preus energètics ens pot conduir a l'estanflació (inflació + estancament del creixement econòmic), temuda per tots els economistes». Casals fuig de la postura del govern central, que anuncia una recuperació, i apunta que «el 2010 serà molt dur per a les empreses i no es recuperarà l'ocupació. Amb un govern que governés podríem ser més optimistes. Des de la Cambra continuarem buscant inversions per a la comarca».

Els ERO

Pel que fa a les grans empreses i multinacionals, i al marge del descens meteòric en l'àmbit de la construcció, l'altre gran sector estratègic del país, el de l'automòbil, continua tenint notables dificultats per garantir la viabilitat. A Manresa i comarca no s'hi ubiquen plantes de fabricació de vehicles, però sí diverses empreses que en fabriquen components. Un exemple destacat és el de la multinacional Hayes-Lemmerz, una històrica de la comarca, que va acollir-se a un Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) fa pràcticament un any per evitar, d'entrada, l'acomiadament d'una trentena de treballadors. L'expedient va ser prorrogat a finals d'estiu fins a principis de 2010 a l'espera que millorin les perspectives del sector que fa entreveure un horitzó força incert.

Mentrestant, l'actual crisi no ha estat tan benèvola amb la veïna planta de fabricació de pneumàtics de Pirelli. La multinacional italiana ha decidit tancar la planta sumant a la conjuntura econòmica la seva política de deslocalització amb l'objectiu d'abaratir costos de producció i traslladant bona part de les seves factories a països més pobres. Moltes altres empreses d'important magnitud industrial estan immerses en

ERO o en reestructuracions per superar el sotrac de vendes i finançament.. És el cas de la corporació minera Iberpotash. Escassos dies abans de tancar aquesta edició, ens assabentàvem de la intenció per part de la direcció d'iniciar un ERO coincident amb l'inici del nou any. Una regulació amb l'objectiu de reduir a la meitat les hores de feina en els propers 12 mesos i aturar la producció d'una potassa que, ara per ara, no té sortida al mercat i s'acumula a les instal.lacions de l'empresa. La mesura afectarà els 838 treballadors de la plantilla en les explotacions de Súria, Sallent i Balsareny i a dos centenars d'assalariats que hi treballen indirectament.

Deixant de banda aquests casos de més ressò al Bages i arreu, val a dir que el dia a dia de la comarca està farcit d'empreses que també han presentat expedients de regulació i, per tant, perillen tant els llocs de treball com la seva supervivència a curt i mitjà termini. Segons dades actualitzades a finals del mes de setembre d'aquest any, al Bages trobem ni més ni menys que 133 empreses que han presentat un ERO en qualsevol de les seves formes, que afecta 3.943 treballadors. Aquestes empreses ocupen un total de 7.033 treballadors i amb un càcul senzill estimem que cada ERO afecta de mitjana el 56% de les plantilles de les respectives empreses. Tot i ser una dada impactant, encara podem anar més enllà afirmant que 44 de les 133 empreses han presentat un ERO del 100% de la plantilla i que 75 de les 133 han presentat un expedient sobre el 80% o més de la plantilla, dades que resulten demolidores. També cal destacar que 26 empreses han presentat un expedient de rescissió, fet que significa la pèrdua imminent de llocs de treball. Aquest subgrup representa 557 treballadors afectats.

Innovació

A part de la recuperació de les vendes i la remuntada de l'estancament financer, el futur de la majoria de sectors passa per l'aposta per línies de treball basades en estratègies d'innovació que, alhora, faciliten el camí a l'obertura de nous mercats, la diversificació i diferenciació dels productes, i l'explotació de noves línies de negoci amb més marge. Segons Vicenç Mauri, «en la indústria, cal continuar amb les estratègies de R+D+I i de valor afegit, però la realitat del dia a dia és apostar per substituir progressivament l'automoció per l'aeronàutica i alguna altra. D'altra banda el Bages és una comarca agrícola i cal aprofitar l'empenta del vi i trobar una línia de negoci vinculada a aquesta indústria: embotellament, empaquetament, etiquetatge, etc.». Pere Casals comparteix aquesta opinió iafegeix que «només començaran a veure la sortida les empreses fortament internacionalitzades i amb producte propi».

Per altra banda Albert Esplugas, director del Centre Microsoft d'Innovació en Productivitat (CIP), destaca la importància de la innovació i les noves tecnologies en la competitivitat de les nostres empreses: «La tecnologia pot aportar molt de valor a les empreses i els permet innovar en els seus processos de negoci». També ens dóna la recepta que les empreses han d'aplicar per millorar la competitivitat: «Des del CIP veiem tres grans àrees on, en èpoques de crisi, podem fer ús de la tecnologia: en primer lloc reduint costos fent ús per exemple d'eines de comunicació com la missatgeria instantània o la videoconferència per tal de minimitzar viatges innecessaris i comunicacions per vies més costoses. En segon lloc millorant l'eficiència dels processos interns com per exemple fent ús d'entorns de col.laboració i d'eines d'automatització de processos. I finalment aplicant la tec-

el tema del mes

nologia a nous models de negoci. Un exemple seria l'ús de xarxes socials per difondre productes i serveis».

Comerç

A la nostra ciutat, amb un fort arrelament comercial, el darrer cicle econòmic

ha resultat letal per alguns comerços de tota la vida que, davant de la manca de relleu i les poques perspectives futures, han decidit abaixar portes. L'escenari del local comercial buit amb el reclam de lloguer o venda s'ha estès per la trama urbana manresana a l'espera que arribin

temps millors per la venda al detall. El botiguer i el petit comerciant, a més, afronta amb l'arribada del 2010 un nou handicap davant l'ascens de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) que ja ha estat anunciat pel govern espanyol. En aquest sentit, tots els agents socials de la comarca coincideixen a afirmar que és una mesura del tot contraproduent.

En unes declaracions recents, Xavier Lanza, president de la Unió de Botiguer i Comerciants de Manresa (UBIC), apunta que «és una mesura que en cap cas s'ha fet pensant amb el consumidor. La política impositiva que s'està duent a terme és molt opaca i no es defineixen de quina manera cal gravar segons els diferents nivells de renda dels consumidors». I afageix que «en cap cas reactivarà el consum, perquè el gravarà amb més força. Per tant, des del punt de vista del comerciant és una mesura totalment contraproduent». En el mateix sentit s'expressen Pere Casals i Lluís Vidal Sixto. El primer afirma que «la sortida de la crisi no es pot afrontar amb pujades d'impostos sinó que cal incidir en la reducció de les despeses corrents i la legislació que frena l'activitat econòmica. Si parlem de fiscalitat, es podria acceptar aquest recurs d'incrementar l'IVA, sempre que en paral·lel es plantegés una reducció d'impostos com l'IRPF i el de Societats, més la de les cotitzacions socials». Per altra banda Sixto veu necessari «obtenir més ingressos per aplicar-los a les despeses de prestacions socials i la situació de crisi, però no estic d'acord amb la mesura proposada, ja que gravaran preferentment les rendes mitges i baixes» i afageix que «s'haurien de pujar els impostos directes i no els indirectes com l'IVA».

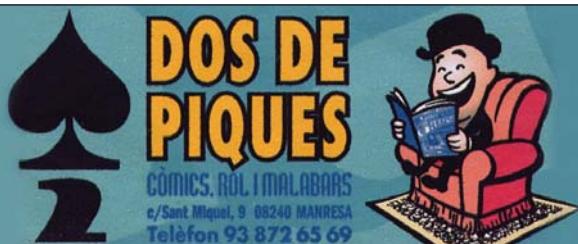
Si en el camp de la producció industrial, el futur passa per la innovació en el camp comercial la viabilitat sembla associada a cert grau d'especialització que contraresti la venda massiva a grans superfícies i en comerços de preu barat. Una venda al detall que comporta l'aposta pels productes de qualitat que es diferencien d'una manera evident de l'oferta d'altres punts de venda. A principis del 2009, i amb l'objectiu d'obtenir més cohesió, la UBIC va iniciar un procés de fusió amb la marca Manresa Comercial, que agrupa 160 establiments del centre de la ciutat. Una acció destinada a la promoció econòmica del sector mitjançant iniciatives afavoridores de la seva imatge i campanyes de fidelització de la clientela mitjançant obsequis i regals i hores d'aparcament gratuït al centre de la ciutat. En aquest sentit Vicenç Mauri puntualitza que «el comerç, a part de millorar aspectes de la pròpia comunicació i màrqueting,

→ jordi garrigó ←

Decoració tèxtil

Jordi garrigó li ofereix un ampli ventall de teixits, catifes, tapissaries, mobiliari i una gran varietat de complementos amb els que podrà crear espais personals i ambients exclusius.

C. Sant Miquel, 22 – 08241 Manresa – tel./fax. 93 872 53 69 – jordigarrigo@hotmail.com

REMSA

Benvingut a la teva nova impremta digital

autoservei d'impressió

enquadernats i manipulats

exportar documents escanejats

màxima qualitat

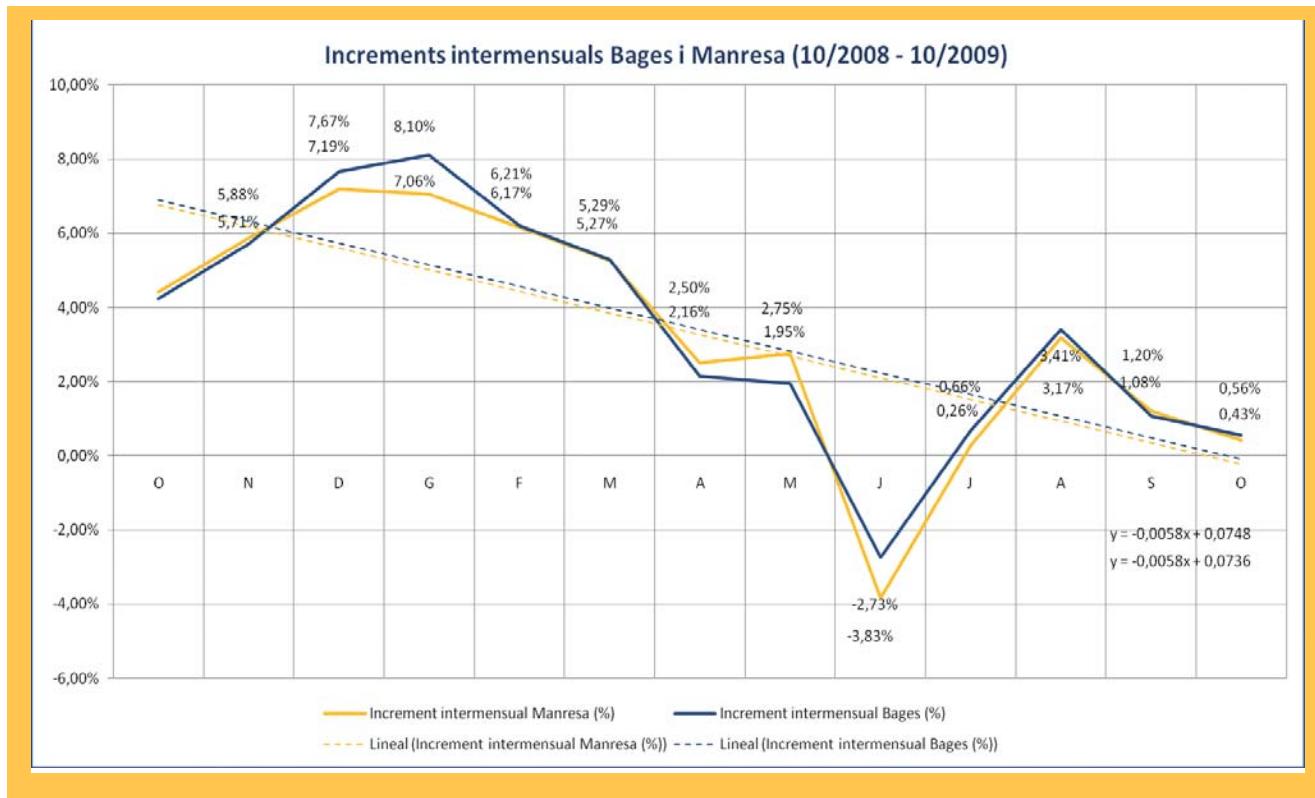

assessorament personalitzat

Una forma pràctica, senzilla i de qualitat

www.remsasl.com

REMSA Avd. Bases de Manresa, 49 08242 Manresa | 93 878 42 90 | Fax 93 878 42 92 | copisteria@remsasl.com

necessita tant el sector primari com el secundari per funcionar correctament».

Habitatge

La caiguda de la nostra economia està relacionada, en bona part, amb la caiguda del sector del totxo en totes les seves potes: promoció, construcció i mercat immobiliari, a banda, obviament, de la destrucció directa de llocs de treball a les obres i en les factories de producció de materials per a la construcció. Des del departament immobiliari de Bonavista Gestió es constata que «el mercat està parat, fins i tot pitjor que fa un any. Tot i que hi ha API que detecten cert repunt des de l'estiu, l'únic que es detecten són certes ganes de fer operacions d'algunes persones que, per contra, queden frustrades i impotents quan els bancs els hi neguen les hipoteques». El contrast respecte de la situació de fa un parell o tres d'anys és destacable. El comprador, llavors, «estava molt ben acostumat. Els bancs i caixes li finançaven fins al 120% de la compra», fet que s'aconseguia, sobretot, sobretaxant els immobles i incloent a l'operació les despeses de subscripció del crèdit hipotecari; la compra de mobles, d'electrodomèstics i altres comoditats per a la llar o el finançament o refinançament de la compra d'un vehicle.

El descens de vendes també està relacionat amb altres aspectes de la crisi que estem vivint. «Certament, és un bon moment per comprar, però la incertesa laboral i del propi mercat frenen molt la gent», comenten des de Bonavista Gestió. Els agents immobiliaris afegeixen que la caiguda dels preus ha estat tan gran que «no hi ha referents del preu del metre quadrat. És impossible establir-los. Actualment, compra qui té liquiditat i possibilitat d'arriscar-se». Per altra banda, l'excés d'habitacions en venda i de lloguer també ha fet rebaixar els costos d'arrendament. El mercat ha ajudat a rebaixar els preus dels lloguers però també «les possibilitats econòmiques dels arrendataris. En el cas de les parelles, quan un dels dos no treballa, no es poden assumir els costos d'algunes mensualitats. Pisos pels quals es pagaven fins a 600 o 700 euros al mes, ara es lloguen per 300 o 400. La majoria de propietaris en són conscients i, per iniciativa pròpia o dels seus inquilins, renegocien els lloguers a la baixa».

Pel que fa als preus de venda, a la immobiliària constaten que «hi ha habitatges que han reduït fins a un 45% el seu valor en els últims 3 anys. El desplaçament dels preus afecta molt especialment les vivendes de segona mà». Des de

Bonavista Gestió s'admet que durant l'etapa de bombolla immobiliària, en part, «tots ens vam tornar bojos! Es va sobredimensionar la construcció de pisos. En aquells moments es venien tants pisos com es feien». En concret, a la nostra ciutat, el motiu del boom constructiu el van encapçalar, com ens expliquen a Bonavista, «els nouvinguts de fora van incentivar moltes promocions que es van projectar sense cap tipus de control». La realitat, pocs anys després, són promocions totalment buides a zones com els Dolors, Francesc Moragas o la plaça de Catalunya. I és que, segons l'administració catalana, a tot el país hi ha uns 70.000 habitatges sense ocupar. Bona part d'aquests són nous i tenen penjat el cartell de venda o lloguer. La frenada en sec del boom immobiliari té el seu reflex en algunes promocions de pisos acabades i en venda o, fins i tot, en alguns edificis aturats en plena obra per manca de recursos per finalitzar-los o, directament, per fallida dels promotores o els constructors, tot i que de vegades per alguns immobles s'havia lliurat una paga i senyal per part dels futurs propietaris.

Deutes

Tot i el gran estoc de pisos en venda, les preferències dels teòrics compra-

Tintoreria RÀPID SEC

**BONES
FESTES!**

C/ Sant Cristòfol, 48 - Tel. 93 873 73 67

el tema del mes

dors també han variat: «Busquen pisos grans de 90 metres quadrats o més. Ja no hi ha la idea de comprar pisos de transició que, fins fa pocs temps, es revaloritzaven ràpid i es podien vendre amb certa facilitat per passar a un habitatge més gran», conclouen a Bonavista Gestió. Però la crua realitat és que el mercat actual castiga durament els excessos de la darrera dècada. Segons la immobiliària, cada dia és més freqüent l'arribada a les seves oficines de «persones que volen posar en venda el seu pis tan ràpid com sigui possible perquè no el poden pagar». La caiguda dels preus ha provocat que els deutes bancaris de moltes persones siguin superiors a l'actual cost de mercat del seu habitatge. Però deixant de costat aquesta circumstància, el problema més greu és no poder afrontar els costos de l'hipoteca subscrita amb qualsevol entitat bancària. «Són situacions crítiques i si els bancs i les caixes no volen el pis l'endeutament s'allarga fins al punt que hi ha gent que ve a llogar un pis perquè no pot ni vendre ni pagar l'habitatge on viu».

L'actual panorama també ha fet tancar portes a moltes immobiliàries i, per selecció natural, només continuen treballant aquelles que, com Bonavista Gestió, porten una llarga trajectòria i intenten «ser professionals i no enganyar la clientela. Treballem amb immobles en exclusiva mínima d'un any en el qual només nosaltres movem el producte. Agafem els immobles, en valorem la sortida que poden tenir al mercat i fem entendre als propietaris quines són les possibilitats reals». Malgrat tot, la situació actual no deixa gaire marge de maniobra i, «hi ha molts valors possibles per una propietat, però una sola realitat a l'hora de vendre-la: la que acaba dictant el mercat». No obstant això, apunten que la seva estratègia de treball amb exclusivitat acaba sent més favorable ja que «un immoble amb un balcó ple de telèfons d'immobiliàries diferents és un signe que el propietari vol vendre sigui com sigui i molt probablement la intersecció d'empreses acabarà repercutint a la baixa en el preu de venda del pis».

Al capdavall, des de Bonavista Gestió conclouen que «avui les presses per vendre no són bones. Si es té una propietat per vendre, o s'espera un temps prudencial per veure les perspectives futures del mercat, o un es veu obligat a desprendre-se'n a qualsevol preu i molt probablement, perdent-hi molts diners». Amb la mira posada al 2010, els agents immobiliaris consultats acaben diant que «sembra difícil que el mercat repunti. La crisi és massa profunda i hi ha molts problemes relacionats amb el món labo-

Tere Tovar, Olga Macias i Anna Budia, de Creu Roja Manresa

ral i el finançament de persones i d'empreses». A més, acusen molts mitjans de comunicació de «fer una campanya mediàtica que ha fet força mal i ha provocat que la gent s'atemoreixi al màxim i s'acabi aturant massa la nostra economia. No hi ha consum, la roda no gira i els bancs han tancat l'aixeta».

Banca

Inevitablement, la caiguda del mercat mobiliari té el seu reflex en el nombre de subscripció d'hipoteques de les entitats bancàries. Segons dades de l'INE registrades a IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya) l'agost de 2009 es van signar a Catalunya 10.357 hipoteques, un 20,6% menys que l'any anterior. Així, i si observem l'evolució, en el mateix mes del 2008 se n'havien subscrit 11.279; l'agost de 2007, 18.950 i el 2006 un total de 23.721. Òbviament doncs, el descens meteòric de la venda de pisos ha implicat una notabilíssima caiguda del mercat hipotecari. Paral·lelament, si en altres temps ben propers la receptivitat de les entitats bancàries era molt alta, actualment aquestes tenen problemes per cobrar els pagaments de contractes hipotecaris que dinamiten fins al 60 o el 70 per cent dels ingressos de les famílies. Tot plegat manté els nuclis familiars en una extraordinària tensió que es detecta des de les entitats bancàries. Estalviar, doncs, resulta difícil i, en conseqüència, bancs i caixes tampoc no aconsegueixen vendre els seus productes financers. En definitiva, s'estableix l'opinió general que els bancs han tancat l'aixeta i resulta molt difícil tirar endavant tant des de la perspectiva personal i familiar com per als empresaris i comerciants.

Josep Lluís Pardo, cap de zona de Caixa Penedès, reflexiona sobre l'actu-

al relació entre client i banca en la conjuntura de crisi actual: «Com en totes les crisi hi ha col·lectius que estan més afectats que d'altres i és hora que tot-hom s'ajusti a les seves possibilitats. No crec que les entitats bancàries hagin de donar consells als clients per reconduir el seu ritme de vida, són ells qui han de modificar els propis hàbits de consum». Per que fa a l'evolució de l'estalvi, Pardo expressa que «qui ja té l'hàbit d'estalvi i en conserva la capacitat, accentua l'esforç per incrementar-lo, ja que s'ha demostrat la importància de tenir un raconet». Amb dades a la mà, «a la nostra entitat l'estalvi ha augmentat un 11,7% en 9 mesos». Parlant de la caiguda de les hipoteques, l'evolució de les magnituds econòmiques indica que «ha augmentat la morositat i els impagaments», però «intentem modificar les condicions creditícies dels titulars en relació als canvis que experimenten», tot i que no es pot afirmar categòricament que «la morositat és producte d'estirar més el braç que la màniga, malgrat que si que en patiran més les conseqüències la gent que ha està vivint per sobre de les seves possibilitats».

En relació al fet que l'empresariat no estigui gens satisfet amb les polítiques de finançament de les entitats bancàries cap al teixit empresarial, Pardo admés que la conjuntura general provoca que «siguem més rigorosos en la concessió, però malgrat això les entitats solvents mai no han tingut dificultats d'accés al crèdit». En aquest sentit declara que «hi ha multitud d'empreses que a través de projectes i bones trajectòries es mereixen tenir crèdit», però matisa que «hi ha hagut empresaris que per fer una aportació addicional al seu negoci hi han

aportat el seu patrimoni personal». Per a l'any que ve les perspectives pel cap de Zona de Caixa Penedès passen per «una recuperació de l'economia familiar fonamentada en l'evolució i la confiança de les famílies en la pròpia economia, fet que ens portarà a la recuperació del mercat hipotecari i tornarem a notar certa estabilitat, circumstància que afavorirà a particulars i empreses».

Serveis socials i pobresa

Una situació de crisi porta a la demanda de més serveis socials. En aquesta direcció hem copsat l'opinió de Creu Roja Manresa, a través d'Olga Macias, coordinadora, Tere Tovar, responsable de la ludoteca Ludugurus i Anna Budia, tècnica responsable de la Gent Gran. Per que fa al col·lectiu d'infants i adolescents expliquen que «continuem tractant als col·lectius amb més risc d'exclusió social com els immigrants tot i que s'han incorporat algunes persones d'origen autòcton. A la ludoteca s'ha donat el cas d'alguns nens que han marxat amb la seva família cap als seus països d'origen i altres països de la UE amb una millor situació econòmica».

Destaquen que l'usuari tipus de Creu Roja «és el mateix, però ara requereixen més sovint de serveis. Tradicionalment tots els usuaris eren immigrants però ha augmentat el nombre de persones autòctones. Per norma general tots demanen ajudes per alimentació i pel lloguer del pis». També puntualitzen que «les persones immigrades saben exactament en quines coses les podem ajudar mentre que les autòctones arriben i no saben ben bé què els podem oferir». En un dels aspectes que han notat més la gran quantitat de persones aturades és en l'oferta de formació: «Al voltant de 10 persones a la setmana s'adrecen a la nostra entitat per formar-se per treballar en assistència sanitària immediata, i també ha crescut la demanda de voluntariat i de cursos d'idiomes». I pel que fa a la campanya de Reis de Creu Roja, «tot i treballar amb diverses entitats col·laboradores arreu de la comarca, la gestió de tota la campanya ha crescut en complexitat».

Ens els aspectes relatius als serveis orientats a la gent gran no s'han experimentat grans canvis en la demanda, però «alguns avis s'han donat de baixa dels aparells de teleassistència, ja que han anat a viure amb els fills». Com a novetat i en col·laboració amb els serveis socials s'ha introduït el programa de «kits de suport social» que, en el context actual de crisi severa, ofereixen conjunts de productes d'alimentació i higiene per a nadons, un kit d'alimentació familiar i kits de material escolar per a les persones més desfavorides. ■

SALADICH
JOIES

C. Sobreiroca, 30
08241 Manresa
jsaladich@hotmail.com
93 872 75 71

COMPRO

JOIES USADES

OR - MONEDES

BITLLETS ANTICS

Paguem al comptat - Passem a domicili
Màxima discreció

ORTOPÈDIA MAZA

Treballem per donar solucions

- BOTIGA D'ORTOPÈDIA

- ORTOPÈDIA TÈCNICA

- ORTOPÈDIA ESPORTIVA

- SERVEI DE PODOLOGIA

Sant Josep/Tortonyes, 1-3 - MANRESA

TEL. 93 873 68 00

JOSEP M. OLIVA

jmoliva@elpou.cat

Els homes que odien les dones

Més enllà dels calendaris que aviat sortiran de les impremtes i que mirarem amb avidesa per fer-nos una idea dels dies festius que ens esperen i dels possibles punts que podrem fer l'any que ve, hi ha un altre calendari que fa referència als diferents *dies internacionals* que s'han anat instituint i que serveixen per fixar l'atenció de l'opinió pública sobre alguna qüestió que cal no oblidar. El passat dia 25 de novembre era el Dia Internacional contra la Violència de Gènere i a Manresa hi va haver diversos actes per commemorar aquesta diada. Entre altres, el mateix dia 25, a la Plaça Major, es van deixar anar setanta globus amb els noms de les setanta dones mortes a Espanya en el que anava d'anys i, el dissabte dia 28, es van encendre centenars d'espelmes a la plaça de Sant Domènec, tantes com persones van adherir-se a la plantar-les sobre l'escenari. També, al Punt d'Informació i Atenció a la Dona Montserrat Roig, s'hi va col·locar un *arbre dels desitjos*, on qui ho va voler va poder penjar-hi el seu missatge escrit. Globus, espelmes, missatges... gestos simbòlics que volien expressar un sentiment general de rebuig contra aquesta xacra i que tenen el valor de totes les coses que es fan amb el cor, però gestos al cap i a la fi que potser no tindran cap efecte pràctic sobre allò que es denunciava i que és d'una gravetat extrema. Segons ha trans-

cudit a la premsa, només a Manresa i només en el que va de gener a octubre d'aquest any, al Punt d'Informació i Atenció a la Dona s'han atès 98 casos de violència masclista. Si tenim en compte que han de ser tan sols una part dels que es produeixen, ens podrem fer una idea dels molts inferns que es viuen a prop nostre i que tantes dones pateixen d'una manera invisible i soterrada. No parlem del dolor d'un mal de queixal ni del malestar d'un maldecap com els que a tots ens poden esguerrar el son alguna nit sinó que parlem d'una angoixa tan cruel com una tortura. Parlem de desenes de dones que viuen en un estat permanent de pànic i sotmeses a un autèntic terror mentre als carrers de la ciutat

es respira l'alegria d'una victòria del Barça o la pau que donen les llums de Nadal. Confosos entre la gent que va i ve de la feina a casa i entre els milers de ciutadans lliures de tota sospita, hi ha homes que martiritzen les seves parelles d'una manera física o psicològica sense que ni els seus amics ni els seus coneixuts més directes potser no en tinguin ni un lleu indicí. I és que per una simple aritmètica del dolor, per cada dona maltractada hi ha un home maltractador. Dubto que cap d'aquells globus, cap d'aquelles espelmes ni cap d'aquells missatges els facin reflexionar sobre la seva misèria ni que puguin tenir tampoc un efecte dissuasori sobre els maltractadors futurs.

Podem sortir al carrer i fer canviar una llei o podem fins i tot fer caure un govern, però ni el més utòpic pot imaginar-se que una protesta contra ETA pugui commoure el cor dels assassins. Ens manifestem contra el terrorisme amb la mateixa dignitat que ens manifestem contra la violència masclista –que no és altra cosa que un terrorisme domèstic– i ho fem per demostrar davant de tots i per demostrar-nos davant de nosaltres mateixos que no som insensibles al dolor dels altres, però tenim clar que els que maten i els que torturen són incapços de reflexionar davant d'un discurs o d'una pancarta. Els gestos simbòlics són importantíssims i cal que es mantinguin sempre, però són absolutament inservibles per reparar

**Molts inferns
es viuen a prop
nóstre, moltes
dones pateixen
d'una manera
invisible i soterrada**

algunes coses. Contra aquests individus que anulen la personalitat de tantes dones, que les sotmeten i que les aterren, a mi, i crec que a molta gent, se m'acudeixen algunes mesures una mica dràstiques que no es poden posar per escrit i que de ben segur deuen ser *anticonstitucionals*. Però hauríem de lluitar per convertir en legal una que seria molt senzilla d'aplicar i que s'ha proposat més d'un cop. Tan senzilla com publicar els noms i les fotos dels que resultessin condemnats. Posar-los en evidència i atacar-los allà on més els dol, que és en la seva supèrbia. Que tothom sabés el que són: uns fracassats, uns acomplixats, uns místers, uns pobres homes. ■

altecom

C/Barcelona, 2 - Manresa - www.altecom.cat - altecom@altecom.cat - 902 123 902 i 93 874 20 59

**Internet de banda ampla professional
Allotjament i registre de dominis
Allotjament de servidors als Datacenters
Servei de Telefonia IP / Veu IP**

JAUME PUIG / Fotos: FRANCESC RUBÍ

Cal Tano Nou

Si baixem pel camí del Suanya, a la banda esquerra i poc abans del trencall que duu fins al Xup, ens trobarem aquesta masia ben característica de l'entorn rural de Manresa, construïda cap a finals del segle XIX i adquirida fa cinquanta anys per la família que n'és propietària. El

nom ve d'antic i, segons expliquen els masovers, sembla que hi hauria hagut tres germans Tano que van donar nom a tres cases: Cal Tano Vell, Cal Tano Nou i Cal Tano Xic. Estructurada davant de l'era i sense que hagi sofert gaires reformes, conserva dues tines en bon estat a la part del darrere, que ens recorden l'omnipresència de la vinya a

tot el pla de Bages fins a l'arribada de la filloxera, i un pou que donava bona aigua, tot i que ara ja no s'aprofita. D'altra banda, la finca amb només una hectàrea per a explotació agrícola— es troba al peu del torrent que baixa del Collbaix i la torre Lluvià i que desemboca poc més avall a la riera de Rajadell. ■

Joan Ramon Menac Comas

Fiscal en cap de l'àrea Manresa-Igualada des de començaments de l'any 2009. De 1987 a 1990 fou secretari judicial a Manresa i des del 1993 ha exercit de fiscal a Manresa i ha ocupat diversos càrrecs: en el servei de delictes contra el medi ambient, en el d'incapacitacions i en el servei del jurat. També ha preparat opositors a jutges o fiscals, tant a Manresa com al Centre d'Estudis Financers de Barcelona. Actualment és vicepresident del Club d'Escacs Catalònia.

Com valoraries la teva etapa de secretari judicial?

—Va ser una època molt maca. Potser la professió de secretari judicial no és coneguda pel gran públic en general, però té una funció molt important dins de cada jutjat. És la persona que vetlla perquè el jutjat funcioni. És el tècnic llicenciat en Dret i especialista en Processal que ha de portar tots els tràmits judicials correctament i agilitzar-ne tot el procediment. Vaig tenir la sort d'aprovar a la primera i el meu primer destí, quan només tenia 25 anys, va ser Manresa.

—Quina ha estat l'evolució judicial de Manresa?

—L'any 1987 hi havia a la baixada de la Seu dos jutjats de Primera Instància i Instrucció i dos de Districte, que ja han desaparegut. Reconvertits tots en 1a Instància i Instrucció es va passar a set. El 1989 es crea el primer jutjat social i el primer jutjat penal, que actualment són tres. El 2000, el jutjat d'Instància i Instrucció número 8 i aquest desembre del 2009 es crearà un nou jutjat exclusiu de violència contra la dona. Per tant, el 2010 seran 13 en total. Hi ha hagut un augment espectacular en 22 anys i, tot i així, encara no donem l'abast. Hem passat d'una època de falta de llibertats a una altra de democràcia on la gent fa ús dels seus drets legítimament. Hi ha més litigis que abans perquè han augmentat les conductes que es consideren delicte, tant en els temes de trànsit, com en els de violència contra la dona que abans eren simples faltes. S'ha d'anar lluitant contra el masclisme que hi havia a la societat.

Palau de Justícia

—Com valors el nou Palau de Justícia? Què significa per a Manresa?

—Per a la funció judicial ha estat un regal molt important del departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. La fiscalia estava en unes dependències que feien riure, ja que eren a l'antic pis del jutge. Tenia dos despatxos amb tres fiscals a cada local, compartint taula. Eren unes condicions indignes. Venir al nou Palau de Justícia significa tenir un espai molt digne, tant pel que fa a la construcció com per la funcionalitat. És un edifici amb molts metres quadrats, on en un 40% encara no està utilitzat, en previsió de noves ampliacions. Hi ha hagut algun problema puntual en la ubicació dels jutjats que, malgrat semblí contradictori, estan en un espai atapeït. Penso que al llarg

del 2010, amb la implantació de la nova oficina judicial, aquests problemes d'espai se solucionaran definitivament.

—Per què ha trigat tants anys?

—Penso que el primer projecte era de fa dècades. Tinc entès que hi va haver molts problemes en l'expropiació dels terrenys.

—Hi ha mancança de dones fiscals al Bages?

—No. La paritat en les carreteres fiscals i judicials s'ha aconseguit sense necessitat de cap llei. Als últims 20 anys, l'accés a les carreteres és equiparable i ara per cada home que aprova hi ha dues dones. Arribarà un moment que el percentatge afavorirà les dones que són, ara, millors opositores. A la Catalunya central, de tretze fiscals hi ha set homes i sis dones. No hi ha cap discriminació.

—Com evoluciona el protocol sobre la violència de gènere?

—Diria que el funcionament del protocol pel que fa als mitjans destinats a l'atenció de la dona maltractada és bo en els àmbits judicials, d'informació, social i de protecció de la seva persona en casos greus. Remarcaria l'atenció dels Mossos, que estan molt en contacte amb la Fiscalia.

Fiscal en cap d'àrea

—Com, quan i per què fores elegit el primer fiscal en cap de la Catalunya central?

—Penso que per la trajectòria, ja que la meva experiència professional ha estat vinculada gairebé al 100% al partit judicial de Manresa o fins i tot a la Catalunya central i, per tant, es va considerar que era la persona idònia. Coneixia bé el territori i no n'hi havia cap altre amb aquest perfil.

—Quines són actualment les teves funcions com a fiscal?

—Des que m'han donat les responsabilitats de ser fiscal en cap d'àrea, que és un càrrec nou, tinc noves funcions. Fins

ara, les fiscalies tenien una estructura provincial que es continua mantenint, però es va considerar que en llocs de molta població, amb ciutats importants que no eren capitals de província, valdria la pena descentralitzar. Així, a la de Barcelona, s'han creat sis fiscalies d'àrees, que agrupen diversos partits judicials, amb una estructura pròpia i un fiscal en cap al cap-davant. A més de la de Manresa-Igualada, hi ha les de Sabadell, Terrassa, Mataró, Granollers i Vilanova. Des del nomenament —que va ser a començaments d'any— faig les funcions de cap, que anteriorment ja feia per delegació del

«Ara hi ha més litigis perquè han augmentat les conductes que es consideren delicte, tant en temes de trànsit com en els de violència contra la dona, que abans eren simples faltes. S'ha d'anar lluitant contra el masclisme a la societat»

fiscal en cap de Barcelona, però sense nomenament oficial. Les meves funcions són les d'organitzar la fiscalia, tot i que funcionem jeràrquicament, a diferència dels jutges, que són independents. A la pràctica significa que reviso, controlo i corregeixo la feina més rellevant que fan els 13 fiscals de plantilla que donen servei a quatre partits judicials, o millor dit, a 23 òrgans judicials de quatre comarques. És a dir, anem justets.

—*Com és la vostra col.laboració amb els jutges?*

—Sempre treballem amb el mateix objectiu, des de diferents punts de vista. Hi ha molta col.laboració, però alhora també hi ha discrepàncies. Els tenen el poder de resolució dels assumptes i nosaltres la facultat d'instar, demanar i recórrer les decisions judicials que no ens agraden. Però, en general, hi ha força entesa amb els jutges, perquè tots tibem del mateix carro.

—*En què consisteix el nou protocol de col.laboració que implica, entre d'altres, el Col.legi d'Advocats i la Fiscalia?*

—Un dels grans defectes de la Justícia és que és lenta, ja que els procediments es fan llargs. Però he de dir que en l'àmbit manresà i de les altres tres comarques que depenen de la nostra fiscalia no hi ha un retard excessiu, en comparació amb d'altres llocs.

—*Doncs, malgrat tot, perquè continua el col.lapse a la Justícia?*

—Com acabo de dir no hi ha retard excessiu en relació a d'altres llocs, sobretot en l'àmbit penal, si ho comparem amb Sabadell o Vilanova estem molt millor. Ara bé, tot és millorable. Ja fa uns mesos es va firmar per part de la Fiscalia General de l'Estat i el Col.legi General de l'Advocacia espanyola un protocol per intentar promoure les conformitats en els judicis per procediment penal. De manera que ens evitem judicis i això vol dir que ens assegurem sentències condemnàries, agilitem tots els tràmits i descarreguem de feina als jutjats, tot evitant que molts ciutadans com a testimonis, pèrits o perjudicats hagin de comparèixer una i altra vegada a judici i perdir dies de feina. La llei també incentiva les conformitats en el sentit que si l'imputat reconeix els fets i es conforma (si no són delictes greus) se'l premia amb una rebaixa d'un terç de la petició del fiscal. Aquest és un dels instruments que s'han d'utilitzar per intentar arribar a acords, sense fer els judicis. La idea és conformar els esforços de tothom en els delictes de menys de 6 anys de presó. Hi aposto molt i en aquest sentit he fet reunions amb els col.legis d'advocats i intentarem promoure aquests protocols per aconseguir pactes entre el fiscal i l'advocat de la defensa.

—*Fa poc s'ha aprovat una nova divisió territorial en l'àmbit judicial, que agrupa territoris de l'antiga Catalunya interior. Quins canvis representa?*

—Abans ja hi havia una adscripció territorial que depenia de la fiscalia de Barcelona. Ara s'ha oficialitzat aquesta fiscalia d'àrea amb tots els seus atributs i funcions. Això fa que es pugui estar més a prop dels jutjats i dels procediments. Nosaltres tenim oficina a Manresa i Igualada i estem pendents de posar-ne a Vic, on fins ara no hi és per falta d'espai, però el departament de Justícia de la Generalitat m'ha promès que hi serà quan s'acabi el nou edifici.

—*Com és que hagis decidit quedar-te a Manresa?*

—Per qüestions familiars. Em vaig casar a Manresa i els meus fills són manresans.

—*Per què has decidit fer-te fiscal en lloc de jutge?*

—A la meva època no es podia escollir i el temari de l'oposició era el mateix. No tenia massa preferència, però em va tocar ser fiscal. Són professions molt semblants, perquè s'intenta aplicar la llei de la manera més ajustada possible. El jutge és qui dicta sentència mentre que el fiscal té una altra funció.

—*Per què no hi ha una carrera judicial a Manresa?*

—És cert que no n'hi ha a Manresa ni en general a tot

Catalunya. No hi ha tradició i els nois i noies que acaben la carrera si bé no es dediquen a opositar a jutges i fiscals, sí que ho fan a notaries. Els catalans en general en som refractaris, potser per una qüestió sociològica: es prefereix treballar d'advocat en algun bufet, gestoria, banc o empresa. Penso també que la feina de jutge o fiscal és vocacional i t'ha d'agradar. És un problema greu a Catalunya perquè moltes places estan vacants i s'han de cobrir amb personal substitut. Molts dels titulars s'acullen a la mobilitat de manera que vénen aquí com a primer destí perquè no tenen més remei, però al cap de dos o tres anys se'n van.

Català

—*Per què hi ha tantes reticències a la utilització del català en l'àmbit de la Justícia?*

—S'han fet passos endavant, ja que l'any 1987 era excepcional veure un escrit o un judici en català. En canvi ara és del tot normal i tant s'utilitza el català com el castellà. Moltes vegades les persones que estan al capdavant d'un jutjat o el fiscal corresponent són nouvinguts, desconeixen el català i han de fer un esforç suplementari. Sovint, no han escollit venir a Catalunya, sinó que s'hi ha vist abocats perquè no han tingut plaça en d'altres llocs més propers a casa seva. Ara bé, s'ha de reconèixer l'esforç de la immensa majoria per arribar a entendre l'idioma i no es distorsiona el dret del ciutadà a parlar en l'idioma que vulgui.

—*Quina opinió et mereix el nou Estatut de Catalunya?*

—Pel que fa als temes més relacionats amb la Justícia, des d'un punt de vista personal, que no és una opinió compartida per la major part dels membres de la carrera, entenc que els jutges i els fiscals que treballen a Catalunya haurien de dominar tant el català com el castellà. Em sembla evident. No pot ser que un funcionari públic i menys en la funció que tenim assumida, en què decidim sobre qüestions molt importants, on estem escoltant la gent en les seves declaracions i judicis, llegim escrits..., no se li exigeixi el coneixement dels dos idiomes, com també crec que, en un caire més general, se'ls hauria d'exigir a tots els ciutadans.

—*Què et semblen les propostes de consultes pel dret a l'autodeterminació de Catalunya?*

—Tal i com estan plantejades penso que és un exercici legítim de la llibertat d'expressió. Ho trobo bé. No són consultes oficials, sinó promogudes per associacions i en l'àmbit particular. No en faig una lectura política perquè no em correspon.

Delictes

—*Com valors que ara els fiscals tingueu un paper més gran coma instructors?*

—Aquesta és ara segurament la percepció del ciutadà perquè molts dels casos de corrupció i de delictes econòmics han vingut instats per una querella de la fiscalia. Una de les funcions del fiscal és que pot investigar delictes sempre que un jutjat no ho estigui fent. Podem fer investigacions pròpies i si donen fruits presentem la corresponent denúncia o querella davant del jutjat. En casos complicats, la fiscalia té més mitjans perquè diversos fiscals es poden dedicar durant un temps a la mateixa investigació. Tenim més flexibilitat de mitjans.

—*Heu constatat un increment del tràfic de drogues a la ciutat?*

—No. De sempre hi ha hagut una certa activitat delictiva en aquest tema. Hi ha el petit traficant, però no tinc la percepció que hi hagi xarxes organitzades. El que en diem els supermercats de la droga no estan localitzats a Manresa, sinó que pel que sembla n'hi ha a Martorell i a d'altres llocs de la rodalia de Barcelona.

—*I pel que fa al nombre d'estafes i d'altres delictes?*

—Les estafes normalment van lligades a l'activitat econòmica. Penso que no hi ha un increment, però n'hi ha hagut sempre i n'hi continuarà havent. Pel que fa a d'altres delictes,

«Els jutges i fiscals que treballen a Catalunya haurien de dominar català i castellà. Em sembla evident. No pot ser que a un funcionari públic no se li exigeixin les dues llengües»

en les dècades dels 80 i 90 hi havia molts robatoris relacionats amb violència i intimidació. Eren atracaments perpetrats per delinqüents que tenien dependència de la droga que els impulsava a robar. Amb els programes de metadona s'ha controlat força. Ara està de moda el robatori de cable de correu per part dels romanescos perquè és un camp que dóna molt benefici, però la policia ja dedica molt dels seus esforços en la prevenció d'aquests delictes.

—*Creus necessari l'enduriment de penes?*

—No. Crec que el Codi del 1995 ja les va endurir. Es pot estudiar algun delicte en concret, però depèn del legislador. Penso que nosaltres podem opinar d'una forma autoritzada, però no cal endurir-les més. Es van treure molts beneficis penitenciaris que eren heretats de la legislació franquista, de manera que a la pràctica les penes es reduïen a la meitat. Durant la Dictadura hi havia més repressió, però també més oportunitat de benefici per al pres. No val la idea que les penes s'han de complir íntegrament. A la persona empresonada que ha comès un delicte se li ha de donar l'oportunitat de

tenir alguns beneficis (tercer grau, permisos) per complir amb el mecanisme de reinserció, que és un dels dos aspectes fonamentals dels objectius de la pena. L'altre és el càstig, però han d'anar lligats de la mà. Des del punt de vista de l'autoritat penitenciària, si no tingués aquests instruments seria molt difícil mantenir la pau i l'ordre dins la presó. S'ha de poder premiar la bona conducta i la voluntat de reinserció del pres.

—*Què opines de l'última reforma del Codi Penal pel que fa al trànsit?*

—Trobo bé l'enduriment de les sancions. Conductes que abans eren sancions administratives actualment són delictes. En aquest camp tots els esforços són necessaris. Cal millorar des del punt de vista de l'educació, de les campanyes publicitàries, de la conscienciació personal, de la millora de la xarxa de carreteres, de la senyalització i també en l'aspecte sancionador per conducció temerària, ja sigui per estar sota els efectes de l'alcohol o per conduir sense carnet. També és veritat que, com a contrapartida, ha suposat un increment del volum de treball per a la fiscalia i els jutjats.

—*Penses que aquesta mesura ha ajudat a la reducció dels accidents?*

—Segurament en deu ser un dels factors. M'imagino que ha funcionat millor el carnet per punts que no pas l'enduriment de les sancions penals. A la gent li fa més por perdre els punts que no que li posin una multa. És més forta la percepció de perdre punts que no pas la de ser conscients que s'hi juguen la vida.

—*Per què no s'executen algunes sentències legals, com les de treballar 50 dies per la comunitat. Com es controla?*

—S'executen dins del Servei de Mesures Penals Alternatives, que és qui organitza el compliment d'aquestes penes. És un servei relativament nou que depèn del departament de Justícia. Són penes de presó, no privatives de llibertat. Les més importants són les dels treballs en benefici de la comunitat, útils en el cas dels delictes de trànsit o de violència contra la dona... Necessiten el consentiment del penat. Aquest tipus de penes han pujat de manera exponencial, tant pels canvis legislatius com per la dinàmica judicial. És un servei que no dóna l'abast, ja que ha de buscar la col.laboració d'entitats, ajuntaments i associacions, de caràcter local, on es compleixin aquests treballs.

Cas Tous

—*Et vas sentir intimidat per pressions externes a l'hora de prendre decisions en el cas Tous?*

—No. Ja he dit que l'estructura de la Fiscalia és jerarquitzada i vaig actuar consultant sobretot el servei del jurat que munta la fiscalia de Barcelona i amb el suport de persones especialitzades. No em vaig sentir pressionat de cap manera i vaig fer una actuació amb criteris tècnics.

—*Com està actualment aquest cas?*

—Està pendent de judici. Hi ha un escrit del fiscal on es des-

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA MONTSERRAT
Carrer de Jaume I, 8, 2n - Tel. 93 872 17 07 - manresa@cpnl.cat

El Govern reconeix la tasca de les entitats que ofereixen cursos inicials i bàsics de llengua catalana

El secretari de Política Lingüística i president del Consorci per a la Normalització Lingüística, Bernat Joan, i el secretari per la Immigració, Oriol Amorós, van presidir, el dia 26 d'octubre, un acte de reconeixement públic a les més de 70 entitats de l'àmbit migratori que ofereixen cursos inicials i bàsics de català arreu del territori gràcies al suport de la Secretaria per a la Immigració i del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL).

Aquesta oferta, iniciada el 2005, ha permès que enguany i fins a principis d'octubre 7.904 alumnes d'origen estranger hagin après català a través dels 327 cursos que s'han posat en funcionament. D'aquests uns setanta els han promogut associacions de persones immigrades i la resta diversos ens locals d'arreu de

Catalunya. En tots els casos es tracta d'una oferta de formació gratuïta i en horaris adaptats a les necessitats dels alumnes. Es tracta, doncs, d'una actuació que complementa l'oferta habitual del CPNL.

El CNL Montserrat que té la seu a Manresa ha treballat amb diverses associacions d'immigrants. Destaquem l'Associació de Colombians del Bages, l'Associación Fraternidad de Sant Vicenç de Castellet, l'Associació Hayma, Punt de Trobada, Grup de Dones Nour, Horitzons Mediterranis i l'Associació Cultural Islàmica.

Els cursos s'ajusten als criteris generals del CPNL, que s'encarrega d'atendre les sol·licituds de les entitats o dels ens locals que actuen en nom de col·lectius de persones immigrades que manifesten la voluntat d'aprendre català.

criuen els fets, es defineix el delicte i la pena que es demana. Suposo que es farà el 2010 a l'Oficina del Jurat de l'Audiència Provincial de Barcelona, que centralitza tots els judicis amb jurat de tota la província.

—*Per què es va permetre incomplir les normes a l'hora de construir la presó dels Lledoners?*

—És un tema de normativa urbanística i no el coneix gaire. En aquest sentit, no en tinc opinió. Penso que és una presó modèlica en la construcció i em consta que en el seu funcionament es volen introduir nous criteris per tal de reforçar la idea de reinserció.

—*D'acord, però insisteixo: sembla que els contraris a la seva execució tenien raó. Com veus la situació actual?*

—Sense ser especialista en dret administratiu ni urbanístic, diria que no totes les infraccions urbanístiques acaben amb l'enderrocament de l'edifici. Només en els casos més greus. En aquest cas, suposo que pot haver-hi hagut alguna infracció que s'ha constatat, amb les conseqüències que hi pugui haver, però que desconec.

—*Què hi pot fer el fiscal per evitar que les víctimes quedin sovint arraconades?*

—La víctima ha estat la gran oblidada de la justícia penal els últims anys. Darrerament ha canviat i ara és clar que ha de ser informada dels passos més importants. Una de les funcions del fiscal és vetllar pels drets de la víctima. Sempre he tingut present la indemnització, la reparació del dany, tingui o no

advocat. Som molt escrupolosos i curosos a valorar el dany que se li hagi pogut causar, per mitjà de la indemnització.

—*Manresa hauria de tenir una fiscalia de menors?*

—No estaria malament. Per part del Col.legi d'Advocats de Manresa sempre hi ha hagut aquesta reclamació. Fins ara, a tot l'estat, les fiscalies de menors tenen un àmbit provincial. Tot i així, penso que seria possible que es creés legalment, però em temo que anirà lligat al tema de les vegueries i de la divisió territorial de Catalunya.

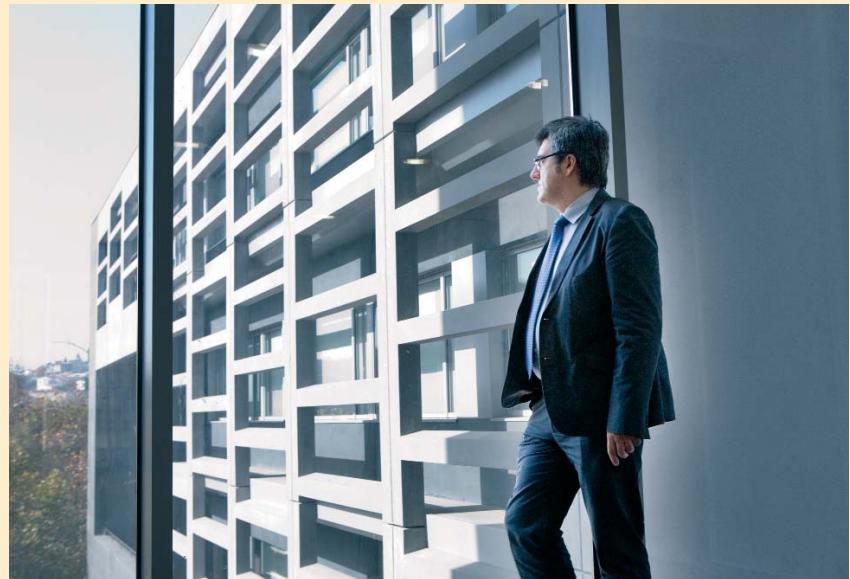
—*Com està la situació actual del Club d'Escacs Catalònia?*

—Com totes les activitats esportives passem alts i baixos, tenim dificultats econòmiques i d'implicació de la gent. Enguany he entrat de vicepresident en una junta nova que presideix Marcel Albets amb la intenció de donar una empenta a l'entitat. Mai no s'ha perdut l'activitat i es continua organitzant l'Open Internacional d'Escacs a l'estiu, així com diferents competicions. També continuem amb la vida social. Ara bé, sí que és cert que des que el CEC va marxar de l'edifici del Casino, on era com un aparador en què tothom sabia que s'hi jugava a escacs perquè només mirant per la finestra ja es veia, la seva presència no fou tan rellevant. Vam anar a parar al centre cívic Selves i Carner i després a un local propi dels Dipòsits Vells. És un local molt maco, però l'entrada és en un racó amagat. Ara bé, tirem endavant i cada vegada esperem que hi hagi més afició.

el Perfil

Joan Ramon Menac i Comas neix a Girona l'11 de setembre de 1961. El seu pare, Francesc Xavier, provenia de Navarra, però des dels cinc anys vivia a Olot i professionalment fou procurador. La seva mare és de Cornellà de Terri i fou mestressa de casa. Són tres germans més. Casat amb una manresana, tenen tres fills. Féu el parvulari al col.legi de monges Doctor Masmitjà de Girona. Després passa a La Salle de la ciutat. Fa el COU nocturn a l'institut de Salt i tot seguit comença la carrera de Dret mitjançant una delegació de la UNED a Girona que «funcionava molt bé». Realment, «no sols eren uns estudis a distància sinó que hi havia classes presencials diàries de tres o quatre hores. Vaig tenir professors molt qualificats que eren magistrats, advocats de l'estat i d'altres de molt reconeguts». Es llicencia l'any 1984. A temporades ajudava el seu pare en la tasca de procurador però de seguida l'atreu la professió de secretari judicial i obté la plaça a Manresa, el 1987. S'hi està fins el 1990 i aleshores obté per ascens destinació a Girona. Combina la seva feina de secretari amb la preparació d'oposicions a fiscal, que aprova el 1992. Un any després retorna a Manresa on exerceix ininterrompidament de fiscal fins a començaments del 2009, en què és nomenat Fiscal en Cap de l'àrea Manresa-Igualada, que a la pràctica ocupa la Catalunya central, ja que «informalment agafem les comarques del Bages, Berguedà, Osona i Anoia».

Una de les característiques de la fiscalia, sobretot amb la

de Barcelona, és que es poden especialitzar. Així ha ocupat diversos càrrecs: ha estat en el servei de delictes contra el medi ambient, després al servei d'incapacitacions, «on intentem al procediment, sobretot en els casos dels menors i de les persones desvalgudes». Darrerament, ha estat en el servei del jurat (que majoritàriament tracta delictes d'homicidi). Durant diversos anys ha estat preparant opositors a jutges o fiscals, tant a Manresa com al Centre d'Estudis Financers de Barcelona. «Recentment, m'ha aprovat a jutge la manresana Sílvia Mañas. Des de feia 25 anys només havia aprovat la M. Josep Feliu d'Artés, que avui és magistrada a Barcelona i simultàniament també va aprovar Josep Puigbò. Però, després tan sols ho ha aconseguit la manresana Teresa Reig, que exerceix a Igualada i mai no ho ha fet a Manresa». Aficionat als escacs, actualment és vicepresident del Club Escacs Catalònia. ■

Arran de la festa de cloenda del Campionat Comarcal de Colles Sardanistes de l'any 1964, es va fer un festival al teatre Conservatori, amb el títol *Dances d'ahir; cançons d'avui*, enllaçant dansa i cançó, rememorant les dances tradicionals i presentant noves cançons, en l'estil, el text i la música. Quatre anys abans s'havien aplegat a Barcelona un grup de cantants, amb Josep M. Espinàs, Miquel Porter Moix i Remei Margarit, ampliat seguidament amb noves incorporacions: Delfí Abella, Francesc Pi de la Serra, Guillermina Motta, Enric Barbat, i en seguirien altres, amb el nom d'Els Setze Jutges. En els seus inicis eren professionals liberals, però amb vocació pel cant, com a forma d'expressió, amb un nou llenguatge que arribava directament a l'oient. Els sardanistes havien organitzat concerts amb algun d'aquests cantautors, sense gaire propaganda, però en la cloenda de l'any 1964, hi participen Els Setze Jutges, Maria Cinta i els 4

1965

Gats, juntament amb l'Esbart Manresà i la nova formació manresana Cobla Atlàntida, creada l'any 1963.

L'autoritat governativa del moment estava al cas i a l'any següent –l'any 1965– va suspendre un festival per haver-se anunciat sense els corresponents permisos. Tot i la suspensió, es va ajornar el concert per a més endavant, i es va fer realment, però els organitzadors reberen la notificació d'una forta sanció, per haver-se cantat una cançó fora de programa (era una adaptació a càrrec del grup Els 3 Tambors de la cançó *Diguem no*, de Raimon). Van recórrer la multa davant el Tribunal Suprem i aquest va confirmar la sanció. Per fer front al pagament de les importants multes, s'organitzà un nou festival a l'estil de l'anterior, al teatre Kursaal amb un ple absolut, al qual s'afegiren Serrat, Maria del Mar Bonet, Guillermina Motta, etc.

A la fotografia, Josep Maria Espinàs, Antoni Juanola Escaler (presentador), Maria Cinta i Delfí Abella. ■

Text: Ignasi Torras i Garcia
Fotografia: Marià Lladó (Arxiu Pere Puig i Vila)

MacMóbles Poble Nou

Cintaires, 24
MANRESA
Tel. 93 873 19 94 - Fax 93 873 19 94
www.macmóbiles.cat
manresa@macmóbiles.com

Objectes de decoració - Flors
artificials - Moble auxiliar

FINANCEM LA SEVA COMPRA
FINS A 12 MESOS SENSE INTERÈS

C/ Urgell, 35 - Tel. 93 872 99 97
MANRESA

Aromateràpia - Espelmes aromàtiques
Objectes de regal i decoració...

Apropa't
Apropa't
Apropa't
Apropa't
a la **Premsa Comarcal**

Amb la col·laboració de:
 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

La premsa de casa

La premsa comarcal i local és: **proximitat**, fiabilitat en els continguts,
estabilitat en la seva continuïtat, credibilitat, **immediatesa** i catalanitat.

+ de **800.000** lectors cada dia

(≡) **Premsa Comarcal**
Som la premsa de casa

Subscriu-te **el Pou de la gallina**
Revista manresana d'informació i entreteniment

Nissan Pixo: La clau de volta

Elogiable el caràcter racional del Pixo. La facilitat d'ús, la contenció en el consum i el preu de compra. Entre les seves millors armes, l'eficiència mecànica, l'habitabilitat i una garantia de tres anys.

Homologat només per a quatre passatgers, és 15 centímetres més curt que un Micra, es fabrica únicament amb carrosseria de cinc portes i presenta silueta de monovolum. El Pixo és un utilitari bàsic. Un clon del Suzuki Alto, amb qui comparteix la majoria d'elements. Un model estratègic en època de crisi que es pot adquirir per 7.900 euros amb motor de 68 CV. Mil euros més si es demana amb aire condicionat.

Plàstics rígids; obertura dels vidres posteriors de tipus compàs; absència de compta-revolucions o indicador de la temperatura de l'aigua i guaneres sense tapa. Són algunes de les absències o condicionants que cal assumir quan optem per un Pixo. A canvi, els japonesos ens oferiran un tres cilindres de gasolina de 996 cc que resulta molt àgil de resposta en ciutat i ens sorprendrà carretera enllà.

A mitja càrrega i en itineraris mixtes haurem d'estar al cas de no superar els límits genèrics de velocitat. I tot això, amb mitjanes de consum que difícilment superaran els cinc litres.

El cotxe te limitacions, és clar! Per començar el maleter:

129 litres declarats ampliables a 370 si pleguem la filera de seients posterior. L'equipament de frens tampoc és prodigiós. Amb discs només al davant, l'esquema compleix quan a dosificació i potència però queda superat si abordem un port de muntanya de primer grau en baixada, abusant del pedal. Però el nou model japonès és molt maniobrable en ciutat, es deixa portar amb fidelitat en rutes interurbanes i ofereix un confort raonable que podria guanyar enters si es refinés una mica el grau d'insonorització de l'habitacle.

En opció i abonant-la a part hi ha disponible també una caixa de canvis automàtica de quatre velocitats. Llà-

tim que l'airbag de l'acompanyant no pugui disconnectar-se perquè això impedeix collocar una cadireta infantil a la dreta del conductor. I tampoc no hi faria res millorar la regulació de certs elements d'ús quotidià com ara l'alçada dels cinturons al davant, el propi seient del pilot o la columna de direcció. ■

Motor: Davanter. 3 cil. 996 cc 68 CV gasolina sense plom. **Tracció:** Davantera. **Canvi:** Manual 5 vel. **Fren:** discs/tambor ABS. **Tara:** 855 kg. **Prestacions:** Vel. màxima: 155 km/h. Accel. de 0 a 100 km/h: 14s. **Consum mitjà:** 4,4 litres. **Preu bàsic:** 7.900 euros.

La Primera Trobada de Poetes convenç

Deu poetes del Bages, del Berguedà i del Solsonès van oferir un tast de la seva obra en una Primera Trobada que vol tenir continuïtat, per acostar la poesia al públic i que aquest s'hi atansi amb la mirada neta. Alhora, la Trobada reivindica el poder de la paraula dita i la realitat literària d'un territori.

SÍLVIA BERENGUERAS

La sala d'actes del Casino es va omplir per veure, i sobretot escoltar, la primera Trobada de Poetes de la Catalunya Central. Òmnium Cultural del Bages, organitzadora de l'acte, l'ha inclòs per donar més caliu al programa d'actes que precedeix i potencia el lliurament dels premis Bages de Cultura i Lacetània. La Trobada va oferir una mostra, amb antecedents llunyans, de poetes locals, en aquest cas procedents de les comarques de la Catalunya Central, «amb el benentès que no pretén ser una mostra exhaustiva ni respon a una selecció canònica». Des de l'organització es destaca que segurament és la primera vegada que han pogut recitar aplegats, amb l'intent d'ofrir un ventall ampli de veus poètiques molt diverses, tant des del punt de vista formal com d'interessos temàtics.

Van participar-hi deu autors heterogenis, alguns amb obra publicada i reconeguda; altres, inèdits. També les edats eren diverses, i uns més avesats que d'altres a dir en públic els seus poemes. Van intervenir Montserrat Altarriba (Sallent), Lluís Calderer (Manresa), Josep Fàbregas (Calders), Josep Grifoll (Casserres), Jaume Huch (Berga), Sònia Moya (Sagàs), Víctor Pérez Moixic (Sant Llorenç de Morunys), Santi Rufas (Manresa), Rossend Sellarès (Navàs) i Clara Solà (Moià), amb l'acompanyament als teclats del músic Carles Serra (Calders). Per a tots, la trobada ha estat prou interessant primer perquè «sempre resulta agradable estar enmig de gent, autors i públic, que estima la poesia», com remarca Montserrat Altarriba, i després pel fet que la majoria de poetes abans no es coneixia ni hi havia espais per fer-ho. A més, alguns d'ells són nouvinguts a les nostres comarques,

com Moixic i Sònia Moya, oriünds de Barcelona i Cerdanyola del Vallès, respectivament. En general, la iniciativa que els poetes catalanocentrals es conequin ha estat valorada molt positivament i alguns d'ells confien que «l'experiència pot crear estímuls per organitzar altres coses», afirma Jaume Huch.

Varietat d'estils

Sobretot el que va quedar palès en la Trobada va ser la diversitat d'estils de cada un dels autors. Veus consistentes i matisades com les d'Altarriba, Calderer, Huch o Fàbregas contrastaven amb el to

l'experiència poètica és molt personal; a nivell poètic hi ha tants estils com poetes. La persona que s'acosti per primer cop a la poesia pot quedar desconcertada, perquè és difícil comparar l'obra de l'un i de l'altre. Però en definitiva cal valorar que qui hi assisteix es quedí amb allò que més l'ha impressionat.

Malgrat això, veure els altres estils poètics no deixa de ser interessant, sobretot per a qui ja practica l'ofici. La trobada els ofereix l'avantatge de compartir un sentiment i de rebre un suport a qui fa una feina que és molt solitària. Jaume Huch afirma que ha de ser així,

A les fotografies, imatges de la trobada de poetes, a la sala d'actes del Casino

irreverent de Moixic, el sentit de l'humor de Josep Grifoll, la tendresa agredolça de Sònia Moya, la fredor disseccionadora del *Quadern de l'Assassí* de Santi Rufas, la voluntat de denúncia de Rossend Sellàres i la reflexió existencialista de Clara Solà. Quina primera impressió es pot endur el públic en sentir veus poètiques tan diverses? El filòleg Jaume Huch conclou que «la pluralitat de veus mostra que

però després d'aquest procés, si no tens possibilitat de treure-la a la llum, no deixa de ser un exercici una mica estèril. Al capdavall, la presència de públic, virtual o real, lector o espectador, és inherent a l'experiència literària i necessari per al qui escriu. «Jo he d'escriure», confessa Montserrat Altarriba, «és una cosa vital per a mi i si després la puc comunicar, més que bé.

T'agrada tenir un públic que t'escolti i que pugui entendre el que dius».

El públic del dia 25 al Casino va seguir amb atenció el fil dels deu poetes, asseguts a l'altra banda. El poeta Moixic, també recitador expert de poemes de Foix i Pessoa, entre d'altres, coneix bé el públic de recitals: «*És molt receptiu i dóna molt. No s'estan com estaquirots i fins i tot al final et comenten què els ha agradat o no*». L'ambient necessari de silenci i escolta activa de seguida es va fer present. És llavors quan la poesia ultrapassa la intimitat del paper i increpa directament la sensibilitat de qui la rep. «*M'agrada veure la cara que fa la gent quan els dic les coses que els dic. Veig com reacciona, si respira o no, si somriuen o se senten tristes, si aconsegueixo que algú s'identifiqui, si li estic fent companyia. És el que m'agrada de la literatura*», explica Sònia Moya, que ja ha dit els seus versos per racons del Bages, Osona, el Vallès i el Barcelonès. Els autors, quan es posen a recitar, coincideixen a dir que així comproven de debò si el poema *funciona*. Per a Jaume Huch és molt important que el públic es faci seva la poesia, «*vivint-la des d'un punt de vista més sensorial, i els recitals donen l'oportunitat de fer-ho. El poema no existeix fins que algú no l'ha llegit i sentit*». En un recital, a més, l'autor se les empesca per trobar la comprensió còmplice de qui escolta ajudant-se amb el poder de la paraula dita. En paraules de Jaume Huch, «*per un mateix recitar és fonamental. La poesia és paraula viva que s'encarna en el moment que la verbalitzes. Si el poema està ben dit, interpretat, recitat, arriba amb una força molt més gran que es transmet gràcies a l'oralitat. La literatura va néixer així*.

Recitar o publicar

Però aplecs poètics com la Trobada ja se sap que perseguen l'objectiu mai prou complert de difondre la poesia i fer-la accessible, propera, i en definitiva, complementar la tasca de les editorials. Per a Huch, també editor d'Edicions L'Albi, «*importa que hi hagi punts de trobada per fer conèixer l'obra al marge de publicacions, ja que si ningú la llegeix és lletra morta*». Això no obstant, alguns dels poetes que vam conèixer a la Trobada amb prou feines han editat tota la seva obra. Montserrat Altarriba té quatre llibres publicats «*i molta poesia inèdita. Em costa molt publicar. M'ha omplert*

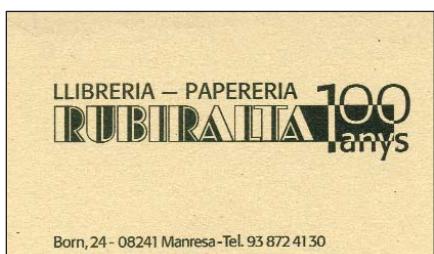
molt, però com que la meva poesia és tan intimista és també despollar-te». En aquest cas és evident que recitar en públic és un repte molt més gran: «*Al principi tremolava, però al final m'hi he sentit molt cómoda*». Per tant, la recitació pot esdevenir una eina molt atractiva, com indica Sònia Moya: «*M'agrada més que publicar; perquè és més fàcil i m'ho passo molt bé. Si haig d'escollir ho tinc molt clar, ja que arribes molt més dient un poema que escrivint-lo*».

Per als poetes d'avui de les nostres comarques sobretot és important arribar a un públic «*directe, magnífic*», segons Jaume Huch. Per això la recerca de nous formats és oberta. Moixic té clar que hi ha poesia que vol ser dita i d'altra que vol ser llegida o vista. Altres poetes s'han endinsat en la pintura com Josep Grifoll, que ha exposat a Casserres «*i rodalies*», com França, Estats Units i Anglaterra, i Santi Rufas ha treballat en el camp de la poesia visual i la *performance* exposant objectes poètics a Manresa i Santa Coloma de Gramenet. Amb tot, n'hi ha que pensen que no es fa prou, que la frase de Pere Quart «*la poesia és la ventafocs de la cultura*», citada a la Trobada, és ben vigent i que costa de trobar fòrmules més innovadores que facin que la gent jove s'apropi a la poesia sense prejudicis, com explica Jaume Huch: «*S'ha caigut en uns estereotips que segurament són una mica gastats. Reivindico replantejar altres maneres d'acostar-se al públic com fan altres països d'Europa, com l'*audiolibre* o la mateixa recitació*». Altres poetes creuen també essencial educar la sensibilitat dels més joves i per això acudeixen

a les escoles, com Rossend Sellarès o Montserrat Altarriba: «*Aquest any vaig fer unes classes de poesia a l'IES de Sallent i van venir pocs alumnes, però van estar molt atents, em van fer moltes preguntes i això em va agradar moltíssim. Si no ho fem així la poesia no té futur*».

Continuïtat

És per tot plegat que la Primera Trobada de Poetes de la Catalunya Central esdevé una experiència interessant que seria bo que es consolidés i més endavant propiciés la creació d'un festival de poesia a nivell nacional, una idea que esgrimeix Jaume Huch: «*Que fos obert a tothom, amb rigor i ambició, per convidar-hi poetes del territori i d'arreu dels Països Catalans. És una bona manera de posar en aquest mapa la nostra realitat comarcal, en què per diversos motius configarem un territori i una identitat cultural*». Precisament aquesta configuració forma part dels principis fundacionals d'Òmnium Cultural, l'entitat organitzadora de la Trobada. Per als seus organitzadors, la idea és que aquesta tingui continuïtat, «*Del com caldrà parlar-ne després de l'acte de dimecres. Seria interessant d'incloure més poetes i, fins i tot, si s'escau, fer més sessions, en espais i formats diversos. No seria descartable tampoc incloure aquestes trobades en el marc del cicle Tocats de Lletra, que es fa cada any a l'octubre*». Cal remarcar també cada any, el novembre, es dóna el premi Bages de Cultura, que, llevat de Josep Junyent, encara no ha rebut cap poeta d'aquestes contrades. ■

Coresco i Ferraguero, 16 • 08242 Manresa • Tel. 93 873 74 34
www.petitparcir.com • petitparcir@petitparcir.com

Novembre d'art

ART. Maria Camp

Pintura, dibuix, joieria, ceràmica, fotografia, art conceptual, il.lustració... llenguatges artístics diversos i dels quals podrem gaudir en diversos indrets del Bages i Berguedà. Al Vermell (Manresa) hi trobarem, fins al 23 de desembre, *Preguem disculpin les molèsties*, una reflexió artística d'Eduard Fíguls i Ferran Martín entorn a la rehabilitació al barri antic. De la pintura, la ceràmica i la fotografia en gaudirem al Forn de la Calç de Calders, amb l'exposició de Maria Picanyol, Anna Cayuela i Sebastià Plans. Es podrà visitar fins al febrer (visites concertades a 93 8309159 -6466015 80). Fins al 7 de gener les joies seran a la galeria Íssimm de Cardona, on l'exposició *Formentera a Flora de pell* recull l'obra més personal d'Enric Majoral. I el col·lectiu Moviment Punt Zero ens apropa al dibuix, la il.lustració i la pintura en tres exposicions que han comissariat i que seran obertes fins a final de mes. Al Frankfurt Berga (Berga) s'hi podrà veure l'obra de Susanna Ayala, una pintura camí de la il.lustració que mostra l'empremta de la seva experiència en gravat. Al Bar La Lluna, també a Berga, Quim Moya exposa una pintura viva i colorista, de personatges en primer pla. I el dibuix el trobarem a la Font del Balç de Casserres, on hi haurà exposats els retrats de personatges imaginaris de Nin Aparicio. ■

Cinefòrum de V.O.S.

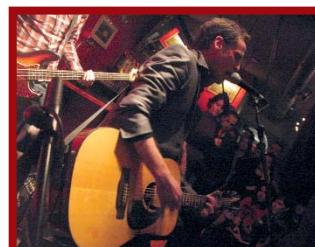
CINEMA. David Torras Ribera

El 13 de desembre es podrà veure al teatre Conservatori una de les pel·lícules catalanes més valuoses de la temporada: *V.O.S.*, una adaptació de l'obra de teatre original homònima de Carol López. El film és el tercer llargmetratge de ficció del reconegut director Cesc Gay que, després de rodar mostres rellevants de cinema català en dues pel·lícules excel·lents com són *A la ciutat i Ficció*, compta per aquest *V.O.S.* amb Vicenta Ndongo, Andrés Herrera, Paul Berrondo i Àgata Roca com a protagonistes. El resultat final torna a ser un bon exemple de cinema basat en el diàleg, rodat amb la cintenció i sobrietat propis de l'autor. La novetat respecte dels seus altres films ve donat per la personal adaptació que s'ha fet del text en la qual destaca la premeditada intenció de fer dubtar l'espectador del que és realitat o ficció dins d'una mateixa escena, que es confon tot jugant a un joc d'artificis cinematogràfics molt ben assumit. A la projecció de la pel·lícula, que ja s'ha pogut veure en altres pantalles del Bages, s'hi ha d'afegir la singularitat de comptar amb la presència del propi Cesc Gay, que conversarà amb els assistents en el cinefòrum posterior. ■

Ara ve Nadal...

TEATRE. Joan Morros

El Kursaal també es prepara per celebrar les festes de Nadal. Al pati del teatre ja hi ha instal.lat un esplendorós arbre sota el qual diferents grups i corals ens oferiran les seves nades durant les properes setmanes. Però això només és el començament d'una programació molt nadalenca: el diumenge dia 20, el grup Quico el Celio, el Mut i el Noi de Ferreries ens presenten l'espectacle *Lo Misteri de Nadal*, adreçat a un públic ben divers. Pensant més en un públic juvenil i familiar, el diumenge 27 actuarà a la sala gran del Kursaal el grup Macedònia, amb l'espectacle *Et toca a tu (15 cançons de Nadal)*. Com a novetat important el teatre incorpora enguany els tradicionals Pastorets en una versió molt especial, a càrrec de dos grans actors-pallassos del nostre país: Toni Albà i Fermí Fernandes amb el muntatge *El Messies*, que es presentarà el dissabte dia 2 de gener. I per acabar-ho de rematar, el diumenge dia 3 a les 6 de la tarda un potent concert per recordar la música dels anys 60 amb els Sírex i els Mustang compartint escenari a la sala Gran. I això sense oblidar que el dissabte dia 19 de desembre a les 22:22 celebrarem la festa dels 14 anys d'El Galliner, enguany en el nostre estimat teatre Conservatori. ■

The Paramount Sytles

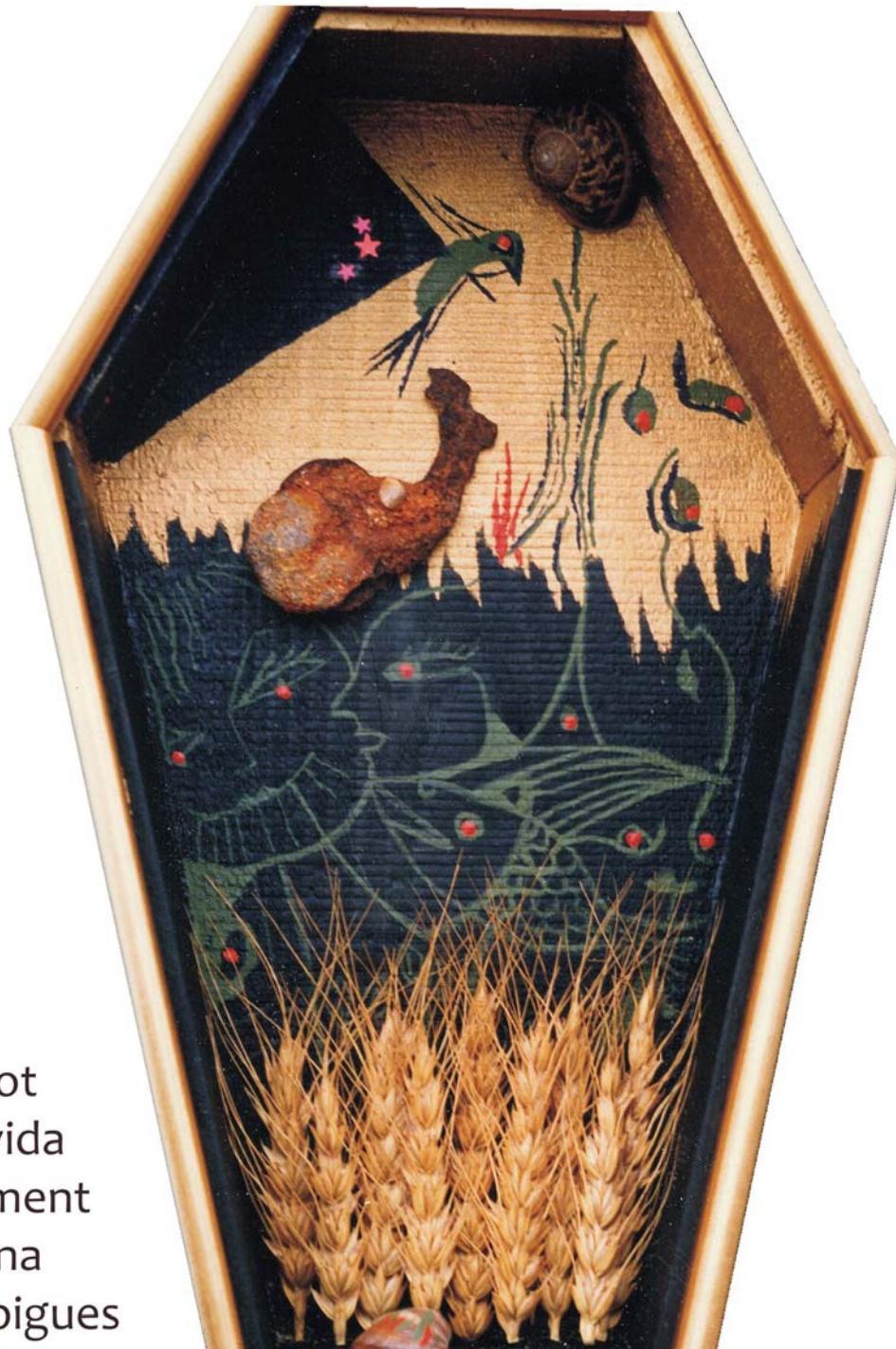
MÚSICA. Maurici Ribera

Sorprendentment, Manresa, i en concret El Vermell, albergarà una de les actuacions del pas de The Paramount Styles per Catalunya. Tot plegat serà el pròxim 10 de desembre, i totalment gratuït. Uns dies abans hauran *assaltat* la sala Sidecar de Barcelona, ja que la formació d'Estats Units compta amb uns directes ben incandescents. De fet l'any passat ja ens va visitar i va omplir de bat a bat l'Heliogàbal de Barcelona, amb un concert de llagrimeta, i és que saben adaptar-se a qualsevol indret. Curiosament, Scott McCloud, el líder del grup, també és ni més ni menys que el cantant dels mítics Girls Against Boys, banda que us encoratgem a seguir-ne la trajectòria amb atenció especial. Amb aquell punt d'experimentació i uns sons abruptes de posthardcore, s'ajudaven de les precioses melodies guitarrees i un so entre l'alternatiu i el rock. Els que prefereixin el jazz o el so més acústic també estan d'enhorabona, ja que aquest nou projecte fa més èmfasi en aquests aspectes. Està tornant el so de rock de guitarres dels 90? Probablement sí, i és que en poc temps podrem veure concerts de Pixies, Pavement i altres formacions cabdals de la música independent tant nord-americana com europea. ■

R Y
E E
V V
E E
R Y
S S
I I
B B
I I
L L
I I
T T
A A
T T

El dallot
de la vida
fredament
assasina
les espigues
de la mort.

(De “Mentre la pols es mou”)

Gubbio, l'impassible

LLORENÇ CAPDEVILA

Luigi Pirandello, que va ser Nobel de literatura el 1934, és conegut sobretot com a dramaturg. La seva faceta com a narrador, per bé que menys coneguda, no és pas menys interessant. I una bona mostra la trobem a la novel·la *Atenció, rodem!*, que acaba de publicar l'Albí, amb traducció impecable de Jordi Estrada.

Atenció, rodem! té diverses capes de lectura i, per tant, el que jo en pugui dir sempre serà parcial i discutible. Un dels aspectes més interessants de la novel·la, però, i això em sembla força inquestionable, és el punt de vista des del qual s'expliquen els fets. Serafino Gubbio, que treballa com a operador en una casa cinematogràfica de Roma, la Kosmograph, és el narrador que, al llarg de set quaderns, analitza comportaments i actituds de la gent del seu entorn i, en el fons, retrata, per explicar-se-la, la naturalesa humana. Ho fa amb fredor cinematogràfica, com si rodés amb la càmera (una aranya negra que devora tot el que se li posa al davant) de la qual, sovint, es considera un simple apèndix («*hi estic tan acostumat —diu—, que els meus ulls, i també les meves orelles, ja comencen a veure-ho i a sentir-ho tot sota l'aspecte d'aquesta ràpida, trémula i repiquejant reproducció mecànica*»). El símil entre la càmera i l'observador impassible és una constant en la novel·la, i, de retruc, es presenta també un cert paralelisme entre el cinema i la literatura que, a través d'un joc de miralls, s'alimenten d'ànimes, les xuclen.

A partir d'un irònic escepticisme davant les màquines (la càmera cinematogràfica, però també la pianola, el monotip, l'automòbil o la bombeta), que mecanitzen la vida i deshumanitzen, Pirandello (a través de l'impassible Serafino

Gubbio, l'home-màquina) ens presenta una galeria de personatges ridículs, d'opereta, que amaguen una personalitat fosca i egoista. Els amors, les infidelitats, les gelosies, els suïcidis... formen part de la pel·lícula que Gubbio roda amb els propis ulls i ens transmet a través dels seus quaderns.

La realitat, però, acaba absorbint l'observador objectiu, perquè l'essència de la vida no es pot racionalitzar («*plantar-se davant la vida com un objecte a estudiar és absurd, perquè la vida, col·locada així, al davant, perd forçosament qualsevol consistència real i es converteix en una abstracció buida de sentit i de valor*»). Arriba un moment que Gubbio deixa de ser un ull que veu i es converteix en un cor que sent. I al final (amb un sorprendent cop d'efecte argumental), ens revela un missatge poc esperança: que recomano descobrir. ■

Actualitat de la cobla

LLUÍS CALDERER

Es prou conegut el fet que el gran compositor Igor Stravinski, en una de les seves visites a Barcelona, convidat a escoltar al carrer una audició de sardanes quedà sorprès de trobar en la cobla unes característiques de so iguals a aquelles que ell s'havia esforçat a aconseguir en el terreny simfònic. Valgui aquest record per introduir el tema, tan suggestiu i interessant, de l'extraordinària riquesa i d'actualitat de la nostra formació musical, més enllà de l'espai folklòric.

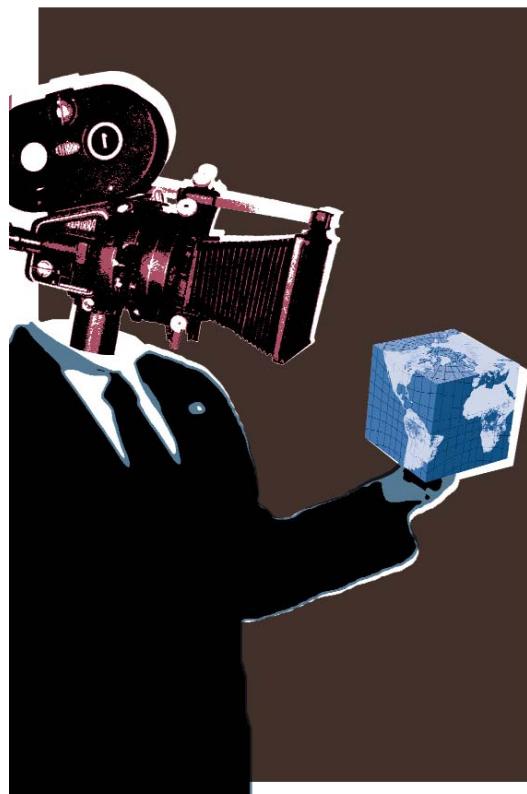
En aquest sentit, a més de moltes altres iniciatives, comptem amb la institució Memorial Joaquim Serra, l'objectiu de la qual és «*la voluntat d'ampliar horitzons en l'àmbit de la música per a cobla*» i això amb resultats més que excel·lents si prenem com a mostra el concert celebrat el passat 15 de novembre a l'Auditori de Barcelona.

Aquest concert incloïa tres estrenes. Les dues primeres són el resultat d'haver aconseguit que dos prestigiosos compositors nord-americans descobrisseren les virtualitats de la cobla i ens hagin delectat amb dues obres esplèndides, d'una implicació creativa que no té res a veure amb l'acompliment protocolari d'un encàrrec: la *Rhapsody for cobla*, de Kevin Kasna (Seattle, 1972) i el *Symposium for piano and cobla*, de Louis Stewart (Aberdeen, Washington, 1944).

Pel que fa a la tercera estrena, l'honor correspongué al manresà Josep Padró (1938), molt brengat en el coneixement de la cobla, així com en tants i tants altres aspectes de la música. Compositor savi, sensible i acurat, amb un gruix d'obra mereixedora de poder ser

escooltada sovint a través de tots els mitjans possibles, ens oferí amb *El plor d'Àfrica* (per a violí i cobla) una molt bella mostra del seu art, i que tingué en Ariadna Padró com a solista i els membres de la Cobla Mediterrània uns intèrprets esplèndids.

El públic acollí amb aplaudiments molt llargs, càlids i entusiastes aquestes estrenes enriquidores i innovadores, i de llarg abast perquè no tenen res a veure amb modernitats d'aparador, sinó amb tot allò que el concepte té de seriós i de realment creatiu. ■

II.Illustració: Dani Hernández Massegú

Ara ve Nadal,
el Cul no mata cap Gall,
però repassem Manresa
i ho diem ben clar i ben alt!

Desembre 2009

NÚMERO 155

editorial

08240 Manresa, Califòrnia

El futur anhelat de la nostra ciutat és encisador. Una estampa idílica de postal que emula San Francisco; la ciutat americana amb més regust de vell continent. La passarel.la que relligarà Barri Antic i Escodines pot ser, perfectament, l'alter ego del majestuós i mític pont vermellós de ferro que tant caracteritza l'urbs californiana. I, per arrodonir aquest poètic símil de fesomia, en els darrers dies ha saltat a la llum pública la brillant proposta del Col·legi d'Arquitectes Tècnics: pal.liar el desnivell i desgavell de l'entramat urbà de Manresa amb un tramvia que la recorri de cap a cap.

Esplèndid. No podem evitar el somni en el futur TramIgnasi: de la Cova a carrer Guimerà en vuit minuts. Un recorregut que ens permetrà contemplar la rotonda de la façana sud que va tardar a construir-se un parell d'anys, el

majestuós pont de vianants del torrent de la pixarada, l'espai en litigi de la Fàbrica Nova, la inacabada i inacabable plaça de la Bonavista i el reasfaltat passeig de Pere III. Un recorregut digne d'incloure's entre els atractius turístics més preuats del Bages.

Però, és clar, mentre tot això no arriba, el fangueig i el cabreig (directament proporcionals) del ciutadà augmenten mentre els dies passen i l'any s'empeny. Fet i fet, el que més molesta és l'habilitat municipal a l'hora d'escoltar les empreses constructores d'obra civil. Entre el projecte de la Fàbrica Nova i el

de la Reforma, alguns podrien redactar un manual d'incompetència, mal gust i gestió deplorable. Vist l'estat actual de les obres, és més probable que arribi abans el somiat tramvia dels aparelladors, que no pas la inauguració d'algun dels dos sectors. ■

va com va

Ilum degàs

**dura és la vida
maria picassó**

D'obra en obra i tiro a tres per hora

Esperonats per l'èxit del trivial, l'Ajuntament ara s'ha empescat una variant manresana del joc de l'oca, en un intent de treure partit lúdic dels contratemps provocats per les obres. El tauler és prou gran per encabir-hi tota la ciutat i es calcula que poden participar-hi entre tres i quatre mil jugadors, utilitzant el vehicle propi com a fitxa. Com en el joc de l'oca tradicional, cada jugador avança o recula d'acord amb la numeració obtinguda pel dau de la sort, que va tirant per torns. En la modalitat manresana, hi ha diverses caselles especials, que són:

Caselles de l'Obra: S'avança fins a l'obra següent al clam de «*D'obra en obra i tiro a tres per hora*». Oblidi's de tornar a tirar en un termini de quaranta minuts.

Casella d'Urgències: S'avança fins a l'hospital de Sant Joan de Déu i, després de mitja hora sense tirar, es continua marxa enrere fins al Centre Hospitalari.

Casella de l'Inem: Els altres jugadors esperaran que vostè torni d'esmorzar. Si torna abans de tres quarts d'hora serà penalitzat amb tres cops sense tirar.

Casella del Pont: Si cau al pont de l'Estació esperarà cinc setmanes abans de passar. Si cau al pont Nou, es preguntarà què se li ha perdut a Manresa i, amb l'excusa que ha deixat la cafetera al foc, tirrà el cotxe al riu, abandonarà el joc i sortirà del tauler.

Casella de la Muralla de Sant Francesc: Si cau en aquesta casella, no tirrà endavant ni endar-

rere. Aprofiti per fer la compra a l'Abacus i fer una passada per l'institut Cós. No en sortirà fins que no hi caiguin dues dotzenes de jugadors més.

Casella de la Presó: Intenti aparcar el cotxe al capdamunt d'una agulla de cap. Si ho aconsegueix, demani feina al Circ de Soleil i perdi de vista aquesta ciutat. Si no, esperi que el dau caigui de gairell.

Casella de la Mort: Torni al principi del recorregut, si pot, tot entonant la coneguda cançó: «*Topant de cap en una i altra obra...*».

Guanya el primer jugador que arriba a la casella d'**El Pou de la gallina** sense haver blasfemat com a mínim 1.500 vegades i haver maleït els ossos que vertebren la incompetència de tècnics i polítics locals. El premi consisteix a reconvertir el tub d'escapament del seu vehicle en un tub de l'orgue de la Seu: tub en el qual es gravarà en plata el nom del guanyador i unes orelles de ruc. ■

m'han avisat que aquest any escatimaran un mica amb la panera de Nadal...

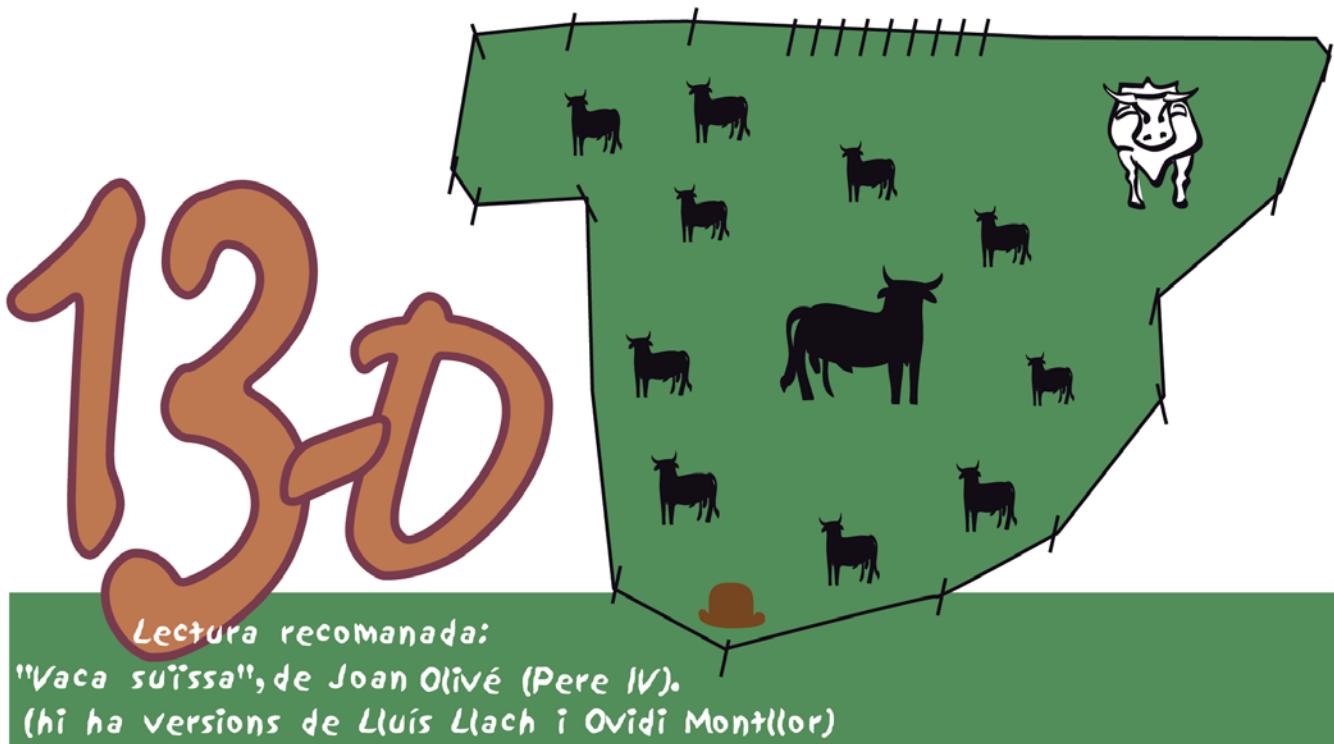

hehe, vaja, trobaré a faltar la pinya caducada, els torrons impossibles...

COM!?! QUE EM QUEDO SENSE PALETILLA!!!!

des de la butaca d'en Voltaire

Esplugues country

Ara que vénen els temps on la fantasia ocupa una gran part del pensament, en gran part per la pressió del nostre entorn, estava donant voltes dins el meu enterbolit magí sobre quins regals, tant per a la canalla com per als amics, calia baixar a comprar a la fira, ara que baixar al centre s'ha convertit en una *Missió Impossible*, aventura per aparcar inclosa! La meitat de la població de la comarca es desplaça sovint a Manresa, escoltar-los aquets dies com els costa entrar a la ciutat és com per instituir una ONG solidària amb el seu sofriment! Ja de passada, un agraïment sincer al gran pensador *i ment preclara*, digne de ser exposat a la sala de manresans sapistes, a qui se li va ocorre que s'havia d'asfaltar la part del Passeig (zona bar Pajaril) en ple merder circulatori. El meu més sincer mal record.

Deia que pensava en les joguines, i donada l'estona que em vaig passar aturat dins el cotxe i fumant –la nicotina excita les neurones– em va venir al cap Legolandia, unes peces que

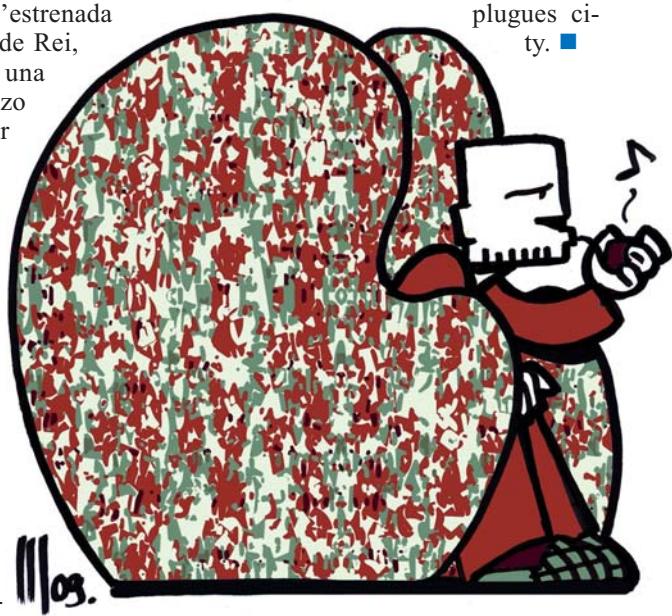
encaixen i que permeten fer cases, carrers i territoris que s'enganxen i es desenganxen a voluntat. I ho fem molt més fàcilment que les coses que, teòricament, pactem a la nostra societat. Que fàcil és fer carrers, bars, ciutats, esglésies, mesquites, bordells, amb les peces tipus Lego.

Fa més de 30 anys, en sortir amb cotxe de Barcelona per l'estrenada autopista fins a Molins de Rei, quedava al descobert una visió d'un carrer d'atrezzo totalment preparat per filmar-hi pel·lícules de l'oest, era una visió només possible en direcció sortida i de tornada els dissabtes cap a casa després d'una setmana a Can Barça. El record d'aquella visió anava acompanyat d'un sentiment d'il·lusió i d'esperança pel futur. Tothom anomenava aquella fantasia Esplugues city. Aquesta idea, de manera recur-

l'homenot de la pipa

rent i obsessiva torna, en pensar que la nostra estimada Catalunya pot acabar com aquest carrer, amb un gran carrer principal i poca cosa més en traspasar qualsevol porta. Ah! i el pitjor de tot plegat és que d'Esplugues city ara ni rastre. De les persones, no de les peces Lego, depèn que la nostra nació no acabi com Esplugues ci-

ty. ■

bugada al pou

Santos, el transgressor

La Mediterrània d'aquest any va ser molt interessant i penso que cada any va a més, independentment que els manresans de vegades no se l'acabin de fer ben bé seva. Però aquí no em puc estar de parlar-vos de l'espectacle inaugural, protagonitzat pel músic Carles Santos, sis tenors i una senyora. Era curiós de sentir alguns comentaris dels assistents: «És una cosa que has d'entrar-hi», «els músics eren prou bons, però noi!» o bé «Encara sort que no ha durat pas gaire»... Els que no sabien què anaven a veure van sortir-ne ben escaldats, però per part meva no puc evitar de pensar que hi ha personatges que es venen com a grans patums i que sempre hi ha algú que pica. En aquest cas l'equip de la Mediterrània va picar.

Cuiner televisiu

De ben segur que al jove cuiner Jordi Cruz, premi Oleguer Bisbal al manre-

sà de més actualitat el 2008 i entrevisitat pel **Pou** el setembre del mateix any, està força preocupat davant de la imminent fusió de Caixa Manresa i el futur del complex Món Sant Benet. No en va, l'Angle, el restaurant que regenta Cruz i que està reconegut amb una estrella Michelin, està ubicat dins d'aquest espai just al costat de l'Hotel Món que, segons diuen les males llengües i ntolerances pretèrites a part, no és que tingui massa tirada. Al marge d'aquest fet, l'amic Cruz, habil com pocs als fogons i a la vida, procura tenir ben enllustrada la seva imatge i, vagí bé o no Sant Benet, el podem veure actualment en un anunci televisiu de la marca de caldos Knorr. Hi promociona una evolució de les pastilles de tota la vida, això sí, en un format gelatinós que transforma poderosament brous i sopes. Com veiem en el fotograma adjunt, Knorr l'utilitza com a reclam, ja que es tracta del cuiner de l'estat més jove a obtenir una estrella de la prestigiosa guia gastronòmica. I és que el manresà és un dels màxims exponents de la cuina d'avantguarda i, amb aquest anuncio a escala peninsular, es consolida com una figura emergent de la nostra gastronomia a l'alçada dels Arola, Santamaría, Ruscalleda o Adrià.

Portada amb recaptació

I és que una imatge val més que mil paraules i, més si aquesta està relacionada amb algú amb cert prestigi o és ben il·lustrativa. Així, m'expliquen els companys que van organitzar la

portada d'aquest mes de la revista que la imatge del pare Nadal demanant caritat al carrer del Born, en ple nucli comercial de Manresa, va despertar tot tipus de comentaris. El nostre fotògraf Francesc Rubí, que es caracteritza per controlar fins al més mínim detall, va mantenir immòbil llargues estones el company –del qual no revelaré la identitat– que es va prestar a encarnar la figura simbòlica del Nadal més ianqui i capitalista. L'estupefacció en plena via pública a quarts de set de la tarda va ser màxima. Es van poder veure somriures, cares de circumstàncies, criatures que no entenien res i, sobretot, la bona voluntat de molta gent que es va mostrar solidària amb aquesta insòlita causa. El resultat, una recaptació de 28 céntims d'euro que un total de quatre nens i nenes van abocar al pot

de llautó que molt gentilment van cedir a l'equip del **Pou** els propietaris de la ganiveteria Morros, establiment que també va servir d'improvisat ves- tuari de l'ancià de Lapònia.

Tot és comerç

Un agut subscriptor em va fer arribar un correu d'unes escasses tres ratlles on m'apunta una curiositat en la qual no m'havia fixat i que, aprofitant l'avinentesa, despatxarem també en aquest espai. El local de la Unió de Botiguers i Comerciants de Manresa (UBIC) està situat en un entresol del carrer dels Esquilets, concretament en la seva confluència amb el carrer de Bonsuccés. L'entitat, que tant vetlla per la promoció i el manteniment del comerç tradicional, és, paradoxalment, veïna d'un establiment de calçat xinès que s'ubica en un local comercial just a sota de les seves instal.lacions, com podeu veure a la fotografia. La primera pregunta que em sorgeix és si l'establiment de calçat forma part dels associats del col·lectiu. En tot cas, i de cara a la promoció de les zones de compra de la ciutat, podríem convenir que, competències i suspicàcies al marge, tot és comerç.

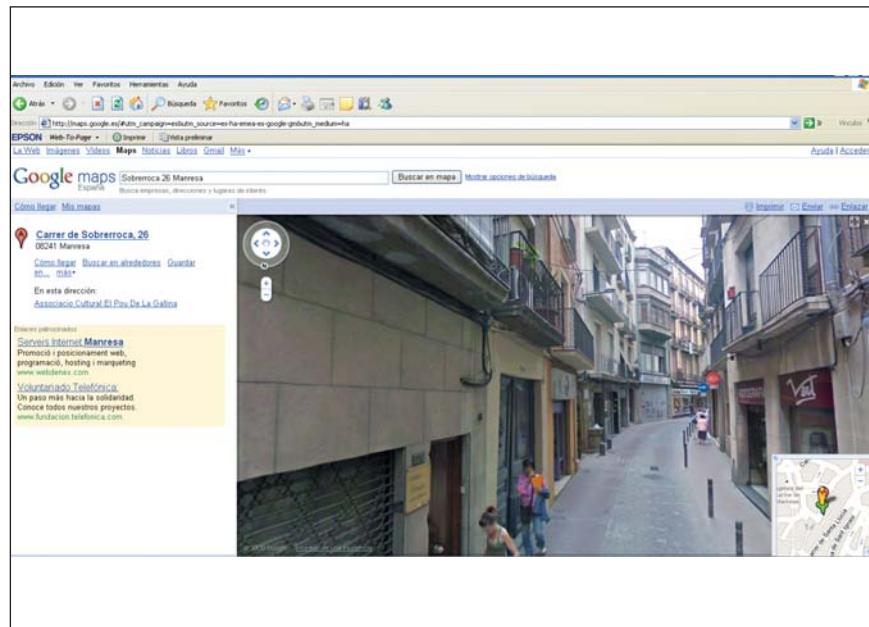
Set mesos de tranquil.litat i tres dies d'angoixa

Un lector m'explica amb detall el cas que va ser notícia fa pocs dies, el d'una família manresana (mare i dos fills) que es va veure obligada a marxar de casa seva, ja que amenaçava ruïna. Es dóna el cas, però, que la usuària de la vivenda familiar havia demanat a l'Ajuntament una inspecció de la casa, ja que hi havia força esquerdes. Des del mes de març fins al passat octubre, no havia obtingut cap resposta. Set mesos més tard, va tornar a insistir i aleshores es van fer les inspeccions corresponents i es va obligar en un cap de setmana a desallotjar la vivenda per l'amenaça de ruïna. La manca d'informació i comunicació dels diferents departaments de l'Ajuntament, van fer que en un primer moment la família és trobés

sense sostre i passés uns dies d'angoixa i por, fins que, amb l'ajut de veïns i amics, van aconseguir que els serveis socials de l'Ajuntament els oferís un pis d'emergència, on viuen ara, en espera de trobar-ne un de lloguer. No em vull ni imaginar què hauria pogut passar si la usuària de l'habitatge no hagués insistit en la inspecció de la casa...

Tot se sap

Ho he provat amb l'adreça del **Pou**, però qualsevol lector ho pot provar posant la de casa seva a www.google.com i anant a la secció de Mapes. Des que Manresa hi és amb tots els ets i uts, podeu tafanejar tots els carrers de la ciutat i veure què hi passava el dia que els tècnics de sant Google van fer la seva feina. Realment hi és tot. Si no us ho creieu, proveu-ho i us endureu una bona sorpresa. ■

Aquest és un espai obert a la col.laboració dels lectors. Feu-nos arribar les vostres notes a l'Apartat de Correus 1, de Manresa, o bé a l'adreça electrònica bugada@elpou.cat.

Alfonso I, l'ascendit

Benvolguts germans i germanes, feia dies que una notícia a les planes del diari de la Catalunya Central no m'omplia tan de joia. Finalment, Alfons(o) Sánchez i Sánchez, el cap visible de la nostra Policia Local, tindrà els galons que li corresponen. Sí, sí, gràcies a Déu, a partir d'ara ocuparà el càrrec d'intendent que el regidor José Luis Irujo li ha creat pels seus mèrits, tot i que la ciutat podria prescindir-ne ja que no arriba als 100.000 habitants. Però a fe de Déu que el reputat Sánchez era l'home idoni. De fet, més que idoni era l'únic candidat en un cos que supera els 100 agents, tot i que la ciutadania encara no sap exactament on actuen. Espero que amb aquesta recompensa per al gran cap que l'alça fins al rang més alt en el camp de la Policia Local, el cos augmenti la seva reconeguda celeritat i es fixi nous horitzons molt més enllà de tot el que es cou a la Florinda.

Sánchez és un home tan capacitat que, directament, s'ha saltat la categoria d'inspector i ha saltat de sots-inspector a autèntic gran xerif

de la policia manresana. I és que les oposicions d'Alfonso Sánchez van ser destacadíssimes. Mereix un comentari especial la prova de català (una llengua que parla amb assiduitat i domina amb rigor) en la qual va obtenir 9,5 punts sobre 10 i només va fallar en l'ús d'un pronom feble que actuava de complement indirecte en una oració subordinada. En la prova de reconeixement del territori, va encertar que el carrer Francesc Juanola és al barri de la Sagrada Família. L'apartat més fluix va resultar ser, curiosament, el de reconeixement de senyals de trànsit, en què no va saber identificar el símbols de prohibit aparcar, prohibida l'entrada d'animals i l'identificador de l'illa de vianants que, Déu ho sap, pot explicar la problemàtica manresana en els estacionaments inapropiats o en doble fila, l'excés de deposicions de mascotes d'amos que no són mai multats o el campi qui pugui de trànsit en les zones de pas restringit a les persones que van a peu.

A ulls de l'Altíssim, però, Sánchez és un intendent de primera categoria en una ciutat que aspira a tot. ■

lo gaiter del calders

Per posar Manresa al dia
ara els aparelladors
ens proposen fer un tramvia,
per fer el trànsit esponjós.

Valga'nns Déu, la que ens espera:
obres de mai no acabar
perquè passi per on era
la via vella temps ha!

Com en temps de la vellúria
el tram anirà a Sallent,
fins a Sant Joan i a Súria
i és que el progrés va molt lent

De moment i amb cert desfici
com se sol fer amb l'autobús
han creat un carril bici
i anem fent el gamarús.

Amb el nyap de la Reforma
s'ha ben guanyat l'Àngels Mas
el premi Estrellat o morma.
Tal faràs, tal trobaràs.

Al'Espanya centralista,
¿no haurien de tenir clar
que el *derecho de conquista*,
avui no es pot defensar?

L'Estatut d'Autonomia
diuen que penja d'un fil
que si un magistrat canvia
el seu vot valdrà per mil.

Un estatut, d'altra banda,
que no ens fa fred ni calor,
i així augmenta la demanda
d'autodeterminació.

Ja no ens alimenten molles;
que ara volem tot el pa
i busquem les pessigolles
a qui no ens el vol tornar.

I hem après que l'autoestima
no necessita permís
de ningú, i això ens anima
a recuperar el pastís. ■

24è Saló de la Infància i la Juventut

Campi qui Jugui

Palau Firal de Manresa,
del 23 de desembre al 4 de gener (dia 25 tancat)
Horari: de 16 a 20,30 h.

Bus gratuït des
del centre de Manresa

Regali's! un bon futur

PLANS DE PENSIONS

A Caixa Penedès li oferim el Pla de Pensions que més li convingui. Contracti'l i aconsegueixi excel·lents articles

Promoció vàlida del 26 d'octubre fins al 31 de desembre de 2009.

Caixa Penedès actua com a dipositària i comercialitzadora dels Plans de Pensions i Fons de Pensions gestionats per Caixa Penedès Pensions, EGFP, SA.